

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

НН інститут історії, права та міжнародних відносин

Кафедра права та методики викладання правознавства

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

щодо проведення практичних занять з навчальної дисципліни

«Кримінальний процес»

Суми – 2021

УДК 378.016:343.2/.7]:378.041(072.057.875)

Рекомендовано Вченою радою Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (протокол №4 від 29 листопада 2021 року)

Рецензенти:

Мирославський С.В. – кандидат юридичних наук, доцент, адвокат, керуючий партнер АО «КОРПУС ЮРИС»

Чернадчук О.В. – кандидат юридичних наук, статший викладач кафедри права та методики викладання правознавства СумДПУ імені А.С. Макаренка

K82

Методичні вказівки щодо проведення практичних занять з вивчення навчальної дисципліни «Кримінальний процес» / Укладач Щербак С.В. Суми: Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, 2021. 66 с.

Методичні вказівки спрямовані на надання методичної допомоги студентам під час вивчення курсу «Кримінальний процес» та проведення практичних занять з дисципліни: Містять загальні методичні рекомендації, практичні завдання та питання для самоконтролю.

УДК 378.016:343.2/.7]:378.041(072.057.875)

© Светлана Щербак, 2021

© СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2021

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2. Мета і завдання вивчення дисципліни.....	4
3. Результати навчання за дисципліною.....	6
4. Структура навчальної дисципліни.....	7
5. Рекомендована література.....	56
6. Інформаційні ресурси.....	64

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кримінальний процес України належить до навчальних дисциплін, засвоєння яких становить фундамент фахової підготовки спеціаліста-юриста. Володіння належними знаннями кримінально-процесуального права та практичними навичками його застосування є обов'язковим як для судді й прокурора, так і для слідчого й адвоката, оперативного працівника органів МВС, СБУ та митних установ, оскільки виконувані ними функції безпосередньо детально регламентовані саме цією галуззю права. Інші представники юридичного фаху також не можуть обійтись у своїй практичній діяльності без знань основних положень кримінального процесу.

Навчальний курс включає поняття про предмет і систему кримінального процесу, принципи кримінального судочинства, суб'єктів (учасників) кримінально-процесуальних відносин, процесуальні строки й судові витрати, докази й доказування, досудове розслідування і судовий розгляд по кримінальних провадженнях, про перегляд вироків, ухвал, постанов у апеляційному та касаційному порядках, виконання вироків та ухвал, застосування примусових заходів медичного та виховного характеру.

Курс кримінального процесу передбачає різноманітні форми навчання: лекційні, практичні заняття, колоквиуми, експериментальні форми практичних робіт.

Практичні заняття – одна з основних форм навчання при вивченні курсу “Кримінальний процес”. Їх мета полягає у засвоєнні головних теоретичних положень і відпрацюванні навичок практичного застосування норм кримінально-процесуального права.

Практичні заняття з кримінального процесу проходять у формі виконання завдань (казусів), ділової гри, складання процесуальних документів, вивчення окремих категорій кримінальних справ. В окремих випадках проводяться колоквиуми з найважливіших теоретичних тем.

Під час підготовки до занять студенти мають опрацювати відповідні розділи підручників і рекомендованої літератури, засвоїти необхідні нормативні акти та ознайомитися з постановами пленумів Верховного Суду України, рішеннями Конституційного Суду України, Європейського Суду з прав людини та відповідними наказами та інструкціями органів прокуратури, МВС та СБУ.

У результаті вивчення кримінального процесу студенти повинні:

– **знати** основні проблеми науки кримінального процесу; функції судової влади в системі державної влади та форми їх здійснення; суть і значення процесуальної форми; джерела кримінально-процесуального права; поняття і

зміст кримінально-процесуальних правовідносин, їх місце в механізмі правового регулювання; процесуальне становище суб'єктів (учасників) кримінального процесу; теорії доказів; чинні норми кримінально-процесуального права; систему процесуальних актів та вимоги, яким вони повинні відповідати; теорії прийняття рішень у кримінальному судочинстві.

– **вільно орієнтуватися** в системі кримінально-процесуального законодавства України, постійно ознайомлюватися з практикою застосування кримінально-процесуального законодавства загальними судами України, перспективами його розвитку відповідно до основних напрямків судово-правової реформи;

– **вміти** правильно тлумачити норми кримінально-процесуального права в процесі роботи з юридичною спеціальністю; використовувати дані науки кримінального процесу для підвищення професійних знань; застосовувати основні положення теорії доказів у кримінальному процесі; складати кримінально-процесуальні документи та ділову документацію; наводити обґрунтовані та мотивовані аргументи під час прийняття процесуальних рішень.

При виконанні самостійної роботи студентами може бути підготовлений реферат або доповідь.

Реферат має бути набраний у текстовому редакторі Microsoft Word та відповідати таким вимогам: шрифт Times NewRoman, розмір (кегель) – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, вирівнювання - за шириною, абзацний відступ – п'ять знаків (1,25 см); верхнє і нижнє поле – 2 см., ліве – 3 см, праве – 1 см; сторінки нумеруються у верхньому правому куті. Обсяг реферату від 15 до 25 сторінок. Список використаних джерел повинен складати не менше 8 посилань.

Структура реферату включає: - титульний аркуш; - зміст; - вступ; два-три розділи (до трьох), що розкривають теорію питання та практичний досвід з досліджуваної проблематики; - висновки; - список використаних джерел. Здобувач вищої освіти за погодженням з викладачем може написати реферат на іншу актуальну тему, ніж ті, які пропонуються у методичних рекомендаціях.

Доповідь має бути набрана у текстовому редакторі Microsoft Word та відповідати таким вимогам: шрифт Times NewRoman, розмір (кегель) – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, вирівнювання - за шириною, абзацний відступ – п'ять знаків (1,25 см); верхнє і нижнє поле – 2 см., ліве – 3 см, праве – 1 см; сторінки нумеруються у верхньому правому куті. Обсяг доповіді від 3 до 5 сторінок. Здобувач вищої освіти за погодженням з викладачем може підготувати доповідь на тему, не зазначену у відповідній темі методичних рекомендацій.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Кримінальний процес» має на меті оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями про пропедевтичні аспекти наукових досліджень та основами організації наукової роботи.

Навчальна дисципліна «Кримінальний процес» входить до переліку обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних і спеціальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

СК 2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

СК 3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК 7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК 11. Здатність визначати належні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою **інтегральної компетентності, а саме:** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Навчання спрямоване на комплексну реалізацію практичної, когнітивно-освітньої, професійної та виховної мети, а саме:

- *практична мета:* вироблення у студентів основ наукового пізнання;
- *когнітивно-освітня мета:* набуття та поглиблення знань про основи наукової роботи;
- *професійна мета:* оволодіння системою категорій і формування на цій основі вмінь і навичок логічного мислення, основ дослідження проблеми;
- *виховна мета:* формування правника з критичним мисленням, здатного вирішувати професійні завдання, виходячи з загальнолюдських цінностей.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 18. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи

ПРН 19. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН 20. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 21. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 24. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 25. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Кримінальний процес» є однією з основних навчальних дисциплін, що передбачена для обов'язкового вивчення при підготовці фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» у всіх вищих юридичних навчальних закладах України. Засвоєння матеріалу цієї дисципліни становить фундамент професійної підготовки працівників судових, правоохоронних та правозахисних органів. Навчальна дисципліна «Кримінальний процес» знаходиться у тісному зв'язку з іншими юридичними дисциплінами, перш за все, з теорією держави і права, яка забезпечує його категоріальним апаратом, з конституційним, кримінальним, адміністративним і цивільним правом, оскільки в діяльності органів досудового розслідування і суду досить часто

виникають питання, що пов'язані з відшкодуванням завданої кримінальним правопорушенням шкоди, кваліфікацією суспільно небезпечних діянь, забезпеченням конституційних прав і свобод людини, адміністративною відповідальністю тощо. При вивченні кримінального процесу студенти повинні активно використовувати знання щодо завдань, компетенції, структури і повноважень органів досудового розслідування, прокуратури та суду. Основними засобами вивчення навчальної дисципліни є лекції, семінарські та практичні заняття, написання рефератів і курсових робіт, самостійна робота, поточний і підсумковий контроль.

Тема 1. Поняття, суть та завдання кримінального процесу. Кримінальний процесуальний закон.

Поняття, суть і завдання кримінального процесу. Кримінальне процесуальне право і його місце в системі інших галузей права. Історичні форми кримінального процесу. Кримінальний процес як навчальна дисципліна, її роль у підготовці фахівців-правознавців. Поняття стадії кримінального процесу. Система стадій кримінального процесу, їх загальна характеристика, завдання та особливості. Кримінально-процесуальні функції, їх види і значення. Поняття, структура і особливості кримінально-процесуальних правовідносин. Кримінально-процесуальна форма. Особливості кримінальнопроцесуальної форми. Уніфікація і диференціація процесуальної форми, сучасні проблеми удосконалення кримінально-процесуальної форми. Гарантії у кримінальному судочинстві, їх характеристика. Кримінально-процесуальні акти, їх види і значення.

Джерела кримінального процесуального права України. Поняття кримінального процесуального закону та його значення. Структура Кримінального процесуального кодексу України. Поняття, структура і види кримінальних процесуальних норм. Чинність кримінального процесуального закону у просторі, часі і щодо осіб.

Тема 2. Засади кримінального процесу

Поняття та значення засад кримінального провадження. Класифікація засад кримінального провадження. Система засад кримінального судочинства і правові гарантії їх реалізації. Суть та значення окремих засад кримінального процесу: верховенство права; законність; рівність перед законом і судом; повага до людської гідності; забезпечення права на свободу та особисту недоторканність; недоторканність житла чи іншого володіння особи; таємниця спілкування; невтручання у приватне життя; недоторканність права власності; презумпція невинуватості; свобода від самовикриття та право не свідчити

проти близьких родичів та членів сім'ї; заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення; забезпечення права на захист; доступ до правосуддя; змагальність; безпосередність дослідження показань, речей і документів; забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності; публічність; диспозитивність; гласність і відкритість судового розгляду; розумність строків; мова, якою здійснюється кримінальне судочинство.

Тема 3. Суб'єкти кримінального процесу.

Поняття суб'єктів кримінального провадження, їх місце і роль у кримінальному судочинстві. Класифікація суб'єктів у теорії кримінального процесу. Суд, суддя в кримінальному процесі. Функції та повноваження суду (судді). Слідчий суддя в досудовому провадженні. Присяжний як суб'єкт кримінального провадження. Статус, функції та повноваження присяжного.

Сторони та інші учасники кримінального провадження. Прокурор у кримінальному процесі та його процесуальне становище у різних стадіях кримінального провадження. Органи досудового розслідування та їх компетенція. Керівник органу досудового розслідування. Процесуальне становище органу дізнання та слідчого органу досудового розслідування під час кримінального провадження. Процесуальна самостійність і незалежність слідчого та дізнавача. Підозрюваний, обвинувачений, підсудний та засуджений їх права та обов'язки. Потерпілий як учасник кримінального провадження. Захисник і його процесуальне становище. Залучення захисника до кримінального провадження. Представники та законні представники потерпілого, їх права та обов'язки. Експерт і спеціаліст у кримінальному провадженні, відмінність в їхньому процесуальному становищі. Свідок, його права та обов'язки. Особи, які не можуть бути допитані як свідки. Процесуальне становище перекладача в кримінальному провадженні. Цивільний позивач та відповідач, їх представники. Секретар судового засідання та судовий розпорядник. Обставини, що виключають можливість участі в кримінальному провадженні. Відводи, самовідводи і порядок їх вирішення. Державний захист працівників суду і правоохоронних органів. Забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні.

Тема 4. Докази і доказування у кримінальному процесі.

Поняття, сутність і значення кримінально-процесуального доказування. Доказове право. Елементи кримінально-процесуального доказування. Предмет, межі і суб'єкти доказування у кримінальному провадженні. Обов'язок

доказування у кримінальному процесі. Особливості доказування в окремих стадіях кримінального провадження. Поняття доказів, та їх класифікація. Поняття джерел доказів та їх види. Способи збирання доказів та їх процесуальних джерел. Перевірка і оцінка доказів та їх джерел. Належність, достовірність і допустимість доказів. Умови визнання доказів недопустимими. Достатність доказів для прийняття рішення у кримінальній справі. Моральні засади доказування. Показання свідків і потерпілих. Показання осіб. Показання з чужих слів. Речові докази, строки і порядок їх зберігання. Документи, як джерела доказів. Вирішення питання про речові докази і документи. Висновок експерта і його доказове значення

Тема 5. Кримінально-процесуальні строки.

Процесуальні строки і їх правова природа. Поняття, значення, види і правила обчислення процесуальних строків. Обов'язковість додержання процесуальних строків. Порушення процесуальних строків і їх наслідки. Порядок продовження, зупинення і відновлення процесуальних строків. Процесуальні витрати, їх поняття, види і значення. Визначення розміру та розподіл процесуальних витрат. Зменшення розміру процесуальних витрат. Звільнення від оплати, відстрочення та розстрочення процесуальних витрат. Витрати, що покладаються на державу. Рішення щодо процесуальних витрат.

Тема 6. Заходи забезпечення кримінального провадження.

Поняття заходів забезпечення кримінального провадження та їх види. Правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід. Порядок здійснення виклику. Повістка про виклик. Привід та порядок його виконання. Накладення грошового стягнення. Порядок вирішення питання про накладення грошового стягнення. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Порядок та строки тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом. Відсторонення від посади: порядок застосування та строки. Тимчасовий доступ до речей і документів. Речі і документи, до яких заборонено доступ. Виконання ухвали суду про тимчасовий доступ до речей і документів. Тимчасове вилучення майна: підстави та процесуальний порядок проведення. Арешт майна. Підстави для арешту майна. Клопотання про арешт майна та його розгляд. Поняття, підстави та мета застосування запобіжних заходів. Місце запобіжних заходів серед інших заходів процесуального примусу. Види запобіжних заходів. Обставини, що враховуються при обранні запобіжного заходу. Клопотання про застосування запобіжного заходу. Особисте

зобов'язання. Особиста порука. Домашній арешт. Застава, визначення її розміру та порядок внесення. Підстави і процедура звернення застави у доход держави. Застосування електронних засобів контролю. Тримання під вартою як запобіжний захід. Підстави та процесуальний порядок тримання особи під вартою. Строки тримання під вартою і порядок їх продовження. Затримання з метою приводу. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. Строки затримання. Застосування запобіжних заходів щодо неповнолітніх. Підстави і процесуальний порядок скасування чи зміни запобіжного заходу.

Тема 7. Загальні положення досудового розслідування.

Загальні положення досудового розслідування. Поняття, значення і завдання стадії досудового розслідування. Етапи досудового розслідування. Дізнання і досудове слідство, як форми досудового розслідування. Єдиний реєстр досудових розслідувань. Особливості розслідування кримінальних проступків. Поняття і значення загальних положень досудового розслідування. Підслідність та її види. Початок та місце провадження досудового розслідування. Строки дізнання і досудового слідства, порядок їх продовження. Розгляд клопотань під час досудового розслідування. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування. Об'єднання і виділення досудового розслідування. Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Взаємодія слідчого і оперативних підрозділів. Доручення слідчого. Використання науково-технічних засобів при проведенні досудового розслідування. Розслідування кримінальних правопорушень слідчою групою. Складання кримінально-процесуальних документів під час досудового розслідування. Здійснення прокурорського нагляду, відомчого і судового контролю за законністю в діяльності органів розслідування.

Тема 8. Проведення слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій.

Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій. Класифікація слідчих (розшукових) дій. Загальні процесуальні вимоги до проведення та оформлення слідчих (розшукових) дій. Допит та його процесуальне оформлення. Особливості виклику і допиту малолітньої або неповнолітньої особи. Пред'явлення для впізнання та його види. Процесуальний порядок пред'явлення для впізнання. Особливості впізнання особи при забезпеченні безпеки учасників кримінального судочинства. Проведення допиту та пред'явлення для впізнання в режимі відеоконференції. Обшук та його види.

Підстави і процесуальний порядок проведення обшуку. Особливості проведення окремих видів обшуку. Процесуальний порядок оформлення результатів обшуку. Огляд і його види. Процесуальний порядок проведення окремих видів огляду. Особливості проведення огляду трупа. Екстумація трупа, підстави і процесуальний порядок її проведення. Слідчий експеримент. Освідування і його види. Порядок проведення і оформлення окремих видів освідування. Експертиза та підстави її проведення. Отримання зразків для проведення експертизи. Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття, підстави проведення. Види негласних слідчих (розшукових) дій. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні та в інших цілях. Загальні положення про втручання у приватне спілкування.

Тема 9. Повідомлення про підозру.

Поняття, підстави та значення повідомлення про підозру. Випадки повідомлення про підозру. Етапи повідомлення про підозру. Складання повідомлення про підозру. Зміст письмового повідомлення про підозру. Порядок повідомлення про підозру. Права підозрюваного та їх роз'яснення. Вручення письмового повідомлення про підозру. Зміна повідомлення про підозру. Особливості повідомлення про підозру окремих категорій осіб.

Тема 10. Зупинення і закінчення досудового розслідування. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.

Поняття, підстави і умови та процесуальний порядок зупинення досудового розслідування. Розшук підозрюваного. Підстави і процесуальний порядок відновлення досудового розслідування. Загальні положення закінчення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування. Відкриття матеріалів кримінального провадження іншій стороні. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Обвинувальний акт та його значення. Структура та зміст обвинувального акту. клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та його зміст. Вручення копій обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та реєстру матеріалів досудового розслідування. Рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності прокурора. Порядок вирішення скарги

на рішення, дії чи бездіяльність прокурора. Види рішень за результатами розгляду скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора.

Тема 11. Підготовче провадження і судовий розгляд

Поняття і значення підсудності у кримінальному процесі. Види підсудності. Підстави та порядок передачі справ з одного суду до іншого. Автоматизована система документообігу суду. Поняття, сутність і завдання підготовчого судового провадження. Порядок і строки підготовчого судового провадження. Порядок підготовчого судового провадження. Підстави і процесуальний порядок повернення обвинувального акту, клопотань про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру прокурору або за підсудністю.

Сутність і значення стадії судового розгляду. Загальні положення судового розгляду кримінальної справи. Безпосередність, усність, безперервність судового розгляду. Незмінність складу суду і рівність прав сторін у судовому розгляді. Учасники судового розгляду та наслідки їх неявки до суду. Підстави і порядок відкладення судового засідання, зупинення судового провадження. Розпорядок судового засідання. Заходи, які застосовуються до його порушників. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій під час судового розгляду. Проведення процесуальних дій у режимі відео конференції. Межі судового розгляду. Етапи судового розгляду, їх зміст. Процесуальний порядок постановлення судового рішення. Види судових рішень. Поняття і значення вироку. Види вироків та їх зміст. Питання, що вирішуються судом при постановленні вироку. Проголошення судового рішення.

Тема 12. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції.

Особливі порядки провадження в суді першої інстанції. Спрощене судове провадження щодо кримінальних проступків. Загальні положення спрощеного провадження щодо кримінальних проступків. Провадження в суді присяжних. Підстави та порядок провадження в суді присяжних.

Кримінальне провадження на підставі угод. Види угод, їх ініціювання та умови укладання. Зміст угоди про примирення. Зміст угоди про визнання винуватості. Загальний порядок судового провадження на підставі угоди.

Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Підстави для

здійснення кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.

Особливості кримінального провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю.

Тема 13. Провадження з перегляду судових рішень.

Види перегляду судових рішень у кримінального провадження. Право на апеляційне оскарження. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Суди, які розглядають справи в апеляційному порядку, їх повноваження. Порядок і строки апеляційного оскарження. Апеляція, її форма та зміст. Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Процесуальний порядок апеляційного провадження.

Суть і завдання касаційного провадження. Право на касаційне оскарження. Рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Порядок і строки касаційного оскарження. Касаційна скарга та її зміст. Відкриття касаційного провадження. Підготовка касаційного розгляду. Межі перегляду судом касаційної інстанції. Процесуальний порядок касаційного розгляду. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції. Судові рішення суду касаційної інстанції.

Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими обставинами. Характеристика нововиявлених обставин. Види судових рішень за наслідками кримінального провадження за нововиявленими обставинами.

Тема 14. Виконання судових рішень.

Поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень. Набрання судовим рішенням законної сили. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням. Обов'язковість рішень суду. Порядок та строки звернення судового рішення до виконання. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні. Органи і служби, які виконують вирок і забезпечують виконання кримінальних покарань. Відстрочка виконання вироку. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків. Процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, які виникають під час виконання вироку. Підстави для звільнення від відбування кримінального покарання. Умовно-дострокове звільнення від покарання і заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Застосування до засуджених примусового лікування та його припинення. Тимчасове залишення засудженого у слідчому ізоляторі. Умови утримання осіб, засуджених до позбавлення волі. Розгляд судом клопотання

про зняття судимості. Нагляд за дотриманням законів під час виконання судових рішень.

Тема 15. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.

Загальні засади міжнародного співробітництва у кримінальному судочинстві. Законодавство, що регулює міжнародне співробітництво під час кримінального провадження. Обсяг та види міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій. Зміст та форма запиту про міжнародну правову допомогу. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція). Порядок підготовки документів та направлення запитів про видачу особи (екстрадицію). Межі кримінальної відповідальності виданої особи. Центральні органи України щодо видачі особи (екстрадиції). Особливості затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за межами України. Екстрадиційний арешт. Проведення екстрадиційної перевірки. Порядок і умови перейняття кримінального провадження від іноземних держав. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб. Підстави і порядок виконання вироків судів іноземних держав. Виконання вироку суду іноземної держави. Визнання та виконання вироків міжнародних судових установ.

Тема 1. Поняття, суть та завдання кримінального процесу. Кримінальний процесуальний закон.

Питання семінарського заняття.

1. Поняття, сутність та значення кримінального процесу.
2. Завдання кримінального провадження.
3. Система стадій кримінального процесу.
4. Поняття, види та сутність кримінально-процесуальних функцій.
5. Джерела кримінально-процесуального закону.
6. Поняття, види та структура кримінально-процесуальних норм.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Назвіть історичні типи (форми) кримінального процесу?
2. Які стадії існують в кримінальному процесі України?
4. З якого моменту розпочинаються кримінально-процесуальні відносини і коли вони завершуються?

5. Кримінально-процесуальна форма та її значення в регулюванні кримінально-процесуальних відносин.

7. Система джерел кримінального процесуального закону.

8. Рішення Конституційного Суду України як джерела кримінального процесуального законодавства. Рішення Європейського Суду з прав людини.

9. Зв'язок кримінального процесу з іншими галузями права, суміжними галузями знань.

Задачі.

1. До чергової частини органу внутрішніх справ звернувся Кирило із заявою про вчинений щодо нього злочин. Приймавши заяву, черговий Національної поліції пояснив Кирилу, що дії по перевірці та вирішенню його заяви будуть виконуватися лише після внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань, оскільки саме тоді виникають кримінально-процесуальні правовідносини, що надають співробітникам поліції відповідні повноваження. Чи є правильним пояснення чергового Національної поліції? Коли виникають та припиняються кримінально-процесуальні правовідносини?

2. Під час провадження досудового слідства за підозрою Івана у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 152 КК України (зґвалтування неповнолітньої), виникла необхідність провести освідування підозрюваного відповідно до вимог ст. 241 КПК України. Оскільки слідчий мав намір самостійно провести освідування підозрюваного, він запросив понятого й оглянув підозрюваного Івана. Про результати проведеного освідування слідчий склав акт, який підписав підозрюваний й сам слідчий. Чи не були допущені слідчим порушення кримінально-процесуальної форми. Якщо так, то які саме?

3. Слідчий викликав як свідка Петра і під час допиту поставив йому ряд питань, що стосуються змісту листів, отриманих ним від підозрюваного. Петро на ці питання відповідати відмовився, посилаючись на вимоги Конституції України щодо гарантій таємниці спілкування. Які гарантії прав особи в кримінальному процесі встановлені Конституцією України?

4. Комендант гуртожитку у зв'язку з чисельними порушеннями порядку у вечірні години провів з участю прибиральниці та технічного працівника огляд приміщень гуртожитку. За відсутності мешканців гуртожитку вони оглянули їхні кімнати та склали відповідний акт, в якому вказали, що під час перевірки у

тумбі Сергія було знайдено 7 пляшок горілки та газовий пістолет, а у шафі Олександра – близько 2 кілограм головок маку. Акт підписали прибиральниця, технічний працівник і комендант гуртожитку. Чи законні дії коменданта гуртожитку? Назвіть гарантії недоторканності житла особи.

5. Віктор був засуджений за ч. 1 ст. 286 КК України (порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами) до обмеження волі строком на два роки. Він визнав себе винним у тому, що керуючи автомобілем, здійснив наїзд на пішохода, завдавши йому середньої тяжкості тілесні ушкодження. Проте в апеляційній скарзі на вирок суду Віктор написав, що під час судочинства не були забезпечені гарантії його права на захист, а саме: суд не забезпечив участь в судовому засіданні як захисника адвоката, котрий був запрошений Віктором, а призначив іншого. Крім того, під час досудового розслідування Вікторова не допустили до участі в проведенні автотехнічної експертизи, не надали можливості ознайомитися з матеріалами кримінального провадження. В чому полягає сутність кримінально-процесуальних гарантій?

6. На французькому танкері, що знаходився в порту України, відбулася бійка, під час якої одній із її учасників було нанесено тяжке ножове поранення. Капітан танкера, керівництву порту за жодної інформації, пов'язаної з цією подією не повідомив. Оцініть ситуацію, враховуючи правила дії кримінального процесуального закону в просторі.

7. Володимир і Сергій вчинили вбивство з метою пограбування в Києві. Заволодівши грошима та особистими речами, труп закопали в лісі. Під час проведення оперативно-розшукових заходів вони були затримані в Москві. Слідчий з Києва прибув до Москви для провадження невідкладних слідчих дій. Яким кримінальним процесуальним законом повинен керуватися слідчий при провадженні слідчих дій у Москві?

9. Під час провадження в Україні досудового слідства про вчинення підозрюваними Левом і Назаром кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 222 КК України (шахрайство з фінансовими ресурсами, що завдало великої матеріальної шкоди), виникла необхідність у проведенні деяких процесуальних дій в Російській Федерації та Німеччині. Згідно із яким кримінальним процесуальним законом будуть проведені необхідні процесуальні дії в зазначених державах?

Література до теми: [1-9, 62-64, 68-70, 72-77, 80-82, 84, 86, 87, 97, 105, 106, 113, 116]

Тема 2. Засади кримінального процесу.

Питання семінарського заняття .

1. Поняття, значення, система та класифікація засад кримінального процесу.

2. Зміст та значення засад кримінального процесу: 1) верховенство права; 2) законність; 3) рівність перед законом і судом; 4) повага до людської гідності; 5) забезпечення права на свободу та особисту недоторканність; 6) недоторканність житла чи іншого володіння особи; 7) таємниця спілкування; 8) невтручання у приватне життя; 9) недоторканність права власності; 10) презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини; 11) свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї.

3. Зміст та значення засад кримінального процесу: 1) заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення; 2) забезпечення права на захист; 3) доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень; 4) змагальність сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості; 5) безпосередність дослідження показань, речей і документів; 6) забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності; 7) публічність; 8) диспозитивність; 9) гласність і відкритість судового провадження та його повне фіксування технічними засобами; 10) розумність строків; 11) мова, якою здійснюється кримінальне провадження.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Як ви розумієте поняття засада кримінального процесу?
2. Які засади кримінального процесу проголошені у міжнародно-правових документах і як вони реалізуються в Україні?
3. Що таке конституційні засади, назвіть їх?
4. У чому полягає засада публічності? Чи відрізняється вона від засади гласності?
5. Який зміст засади диспозитивності у кримінальному процесі?
6. Чи закріплена в законі засада презумпції невинуватості та забезпечення доведеності вини?

Задачі.

1. У справі Віктора і Юрія, які звинувачувалися в розбої, до судового засідання викликалися свідки й потерпілі. У судовому засіданні з'явився лише свідок Тарас. Потерпілі та інші свідки в суд не з'явилися. Відомостей про вручення їм повісток у справі не було. Прокурор вважав можливим розгляд справи за відсутністю свідків. Захисник приєднався до думки прокурора. Суд ухвалив слухати справу.

Обвинувачені, які на досудовому слідстві визнавали свою вину, в судовому засіданні відмовилися від своїх показань і заперечували свою винність. Суд допитав підсудних, оголосив їх показання на досудовому слідстві, допитав Тараса, оголосив показання потерпілих та інших свідків на досудовому слідстві й виніс вирок.

Чи правильні дії суду?

2. Районний суд у складі одного судді розглядав 7 липня справу Анатолія, який звинувачувався за ст. 364 КК України. Не закінчивши розгляд справи, суд зробив перерву до 15-ї години 8 липня. Вранці 8 липня районний суд розглянув справу Григорія., який звинувачувався за ч. 2 ст. 296 КК України і виніс вирок. Після короткої перерви в призначений час суд продовжив розгляд справи А. і того ж дня виніс вирок.

Чи допущено порушення в справі ?

3. У підготовчому засіданні кримінального провадження щодо Степана, який звинувачувався в розбійному нападі, суддя визнав за необхідне повернути обвинувальний акт прокурору. Своєю постановою суддя мотивував тим, що Степан винним себе не визнав, однак на досудовому слідстві не були проведені одночасні допити між ним і свідками та потерпілими. На цю постанову суду прокурором було подано апеляційну скаргу з мотивів, що обвинувачений ні на досудовому слідстві, ні при ознайомленні його з матеріалами слідства в порядку, передбаченому ст.290 КПК України, не порушував такого питання.

Чи обґрунтована апеляційна прокурора та чи відповідає вона принципам кримінального процесу?

4. Константин був визнаний винним у тому, що, працюючи завідувачем складом підприємства, систематично привласнював гроші, що одержував за проданий спецодяг, внаслідок чого у нього виникла нестача, за фактом якої кримінальне провадження було внесене до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ч.3 ст.191 КК України. На досудовому слідстві й в суді

Константин винним себе не визнав. Він заявив, що розкраданням ніколи не займався, що згадану суму у нього було викрадено в трамваї, коли він віз гроші додому, бо касу заводу вже було закрито, а про скоєну в трамваї крадіжку одразу заявив у міліцію.

Суд обґрунтував свій вирок показаннями свідків про те, що Костянтин зобов'язаний був вносити в касу виручку кожного дня і що необхідності відносити гроші додому у нього не було. Відхиляючи версію обвинуваченого про крадіжку грошей у трамваї, суд зазначив у своєму вирокі, що вона нічим не підтверджена, крім заяви підсудного, та що саме Костянтин, а не слідчий зобов'язаний був довести свою невинуватість.

Чи відповідає вирок суду принципам кримінального процесу?

5. До поліції звернулася Зоя із заявою про те, що її дочка зґвалтована Марком. Після перевірки заяви слідчий вніс до ЄРДР відомості за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст.152 КК України, і розпочав досудове розслідування. У висновку судово-медичної експертизи, яку було призначено в даній справі, констатувалося, що на тілі потерпілої мають місце характерні для зґвалтування сліди.

Після закінчення досудового розслідування слідчий запросив потерпілу для ознайомлення з матеріалами справи (ст.290 КПК України). Потерпіла звернулася до слідчого з письмовою заявою, у якій просила закрити справу щодо Марка, бо вона примирилася з ним і вони подали заяву до РАГСу про реєстрацію шлюбу. Потерпіла також вказала, що заяву про зґвалтування подала мати проти її волі.

З урахуванням наведених обставин слідчий виніс постанову про закриття кримінального провадження за відсутністю складу кримінального правопорушення.

Чи дотримувався слідчий принципів кримінального процесу?

Теми рефератів, доповідей.

1. Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність під час кримінального провадження.

2. Засада недоторканності житла чи іншого володіння особи та її реалізація у кримінальному провадженні.

3. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини як засада кримінального процесу.

4. Змагальність та свобода в поданні особами до суду доказів і диспозитивність як засади кримінального судочинства.

5. Свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї як конституційна засада правосуддя у кримінальному провадженні.

6. Розумність строків як засада кримінального процесу.

7. Заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення як конституційна засада українського правосуддя.

Література до теми: [1-5, 9-14, 26-28, 41, 44, 46, 59, 68-74, 76-78, 80-83, 87-89, 94, 97]

Тема 3. Суб'єкти кримінального процесу

Питання семінарського заняття.

1. Поняття і класифікація суб'єктів кримінального процесу.

2. Суд (суддя), слідчий суддя як суб'єкти кримінально-процесуальної діяльності. Прокурор у кримінальному процесі. Правовий статус органів і посадових осіб, які здійснюють досудове розслідування.

5. Підозрюваний, обвинувачений, їх процесуальне становище.

6. Потерпілий та його представник у кримінальному процесі. Їх процесуальний статус.

7. Захисник у кримінальному процесі, його права та обов'язки. Обов'язкова участь захисника.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Поняття суб'єктів кримінально-процесуальної діяльності.

2. Класифікація суб'єктів кримінального процесу.

3. Суд як орган правосуддя. Повноваження суду.

4. Роль і основні повноваження прокурора на всіх стадіях кримінального процесу.

5. Повноваження слідчого і керівника органу досудового розслідування.

6. Захисник у кримінальному провадженні, його права та обов'язки.

7. Обвинувачений, його права та обов'язки.

8. Поняття свідка, його права та обов'язки в кримінальному провадженні.

9. Експерт у кримінальному процесі, права та обов'язки експерта.

Задачі.

1. У кримінальному провадженні стосовно Матвія за ч.2 ст.187 КК України в судове засідання з'явилися прокурор і призначений судом захисник.

При відкритті судового засідання обвинувачений заявив, що захисник йому не потрібен і що він буде захищатися самостійно. У зв'язку з цим обвинувачений звернувся до суду з клопотанням про звільнення захисника від участі в справі. Прокурор у своїй заяві вказав на те, що справа складна і участь захисника в ній потрібна.

Як повинен вчинити суд?

Які мають бути дії судді в разі, коли обвинувачений є неповнолітнім.

2. Під час досудового розслідування кримінального провадження за ч.2 ст.286 КК України щодо Михайла, слідчий обрав як запобіжний захід особисте зобов'язання, після чого допитав Михайла як підозрюваного.

Перевіривши матеріали справи, прокурор вказав слідчому, що Михайла не можна було допитувати як підозрюваного, оскільки щодо нього не було обрано запобіжного заходу у виді взяття під варту. На цій підставі прокурор запропонував слідчому оголосити уточнену підозру.

Чи є правильною вказівка прокурора?

3. Руслана було притягнуто до відповідальності за крадіжку пальта у Євгена. Під час розслідування встановлено, що Руслан продав викрадене пальто Леоніду, який купив його, не знаючи, що воно крадене. Пальто було відібране у Леоніда і повернуто Євгену. Під час розгляду справи до початку судового засідання в суд з'явився Леонід і подав заяву про визнання його цивільним позивачем і про стягнення на його користь з Руслана суми, що дорівнює вартості пальта.

Чи може бути Леонід допущений до участі у справі як цивільний позивач ?

3. Інструктор автошколи, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, керував автомашиною, що належала начальникові цієї школи, разом з яким вони поверталися з полювання. Порушивши правила безпеки руху, він збив двох осіб. Від одержаних травм один з потерпілих помер, залишивши на утриманні працездатної, але не працюючої дружини двох малолітніх дітей. Витрати на похорони взяв на себе брат загиблого. Другий потерпілий внаслідок наїзду одержав тяжкі тілесні ушкодження і перебував на лікуванні 43 дні. Після закінчення лікування його було визнано інвалідом II групи. Безпосередній власник автомашини одержав легкі тілесні ушкодження. У зв'язку з дорожньо-транспортною подією відомості внесені до ЄРДР й розпочато досудове розслідування.

Хто, до кого і з яких підстав може заявити цивільний позов у даному кримінальному провадженні?

4. Кримінальне провадження стосовно водія Фермерського господарства надійшло до суду з обвинувальним актом за ч.2 ст.286 КК України за порушення правил безпеки руху, внаслідок чого потерпілому заподіяно тяжкі тілесні ушкодження.

У день розгляду справи до суду з'явився адвокат – представник потерпілого. До початку судового засідання він заявив позов до ФГ, якому належав автомобіль, про відшкодування шкоди, заподіяної потерпілому унаслідок втрати ним працездатності. Адвокат клопотався перед судом про відкладення справи і виклик представника ФГ.

Прокурор і захисник заперечували проти відкладення справи, посилаючись на те, що це затримає її розгляд. Суд ухвалив: “Зважаючи на те, що розгляд цивільного позову та залучення ФГ до участі в справі затримає і ускладнить її розгляд, клопотання адвоката відхилити, надати потерпілому право заявити свій позов у порядку цивільного судочинства”. Після цього суд розглянув справу і ухвалив вирок.

Чи обґрунтовано це рішення суду?

5. Прокурор - процесуальний керівник, ознайомившись з матеріалами кримінального провадження за ч.2 ст.186 КК України, дав слідчому письмові вказівки: а) допитати як свідків Андрія та Бориса; б) провести одночасний допит між потерпілими і підозрюваним Владиславом; в) провести обшук на квартирі брата підозрюваного, де можуть бути приховані речі потерпілого; г) оголосити Владиславу підозру в розбійному нападі за ч. 1 ст.187 КК України.

Однак після допиту свідків і одночасного допиту слідчий дійшов висновку, що підстав для проведення обшуку та для оголошення Владиславу підозри немає, тому вказівки прокурора в цій частині не виконав, про що повідомив останнього.

Чи відповідають дії слідчого вимогам закону? У чому полягає процесуальна самостійність слідчого?

Теми рефератів, доповідей.

1. Роль органів досудового розслідування у реалізації кримінально-процесуальних функцій.

2. Забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні.

3. Забезпечення прав і законних інтересів підозрюваного (обвинуваченого) в кримінальному процесі.

4. Слідчий суддя, його права і обов'язки при здійсненні судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів у кримінальному провадженні.

5. Роль спеціаліста у кримінальному провадженні.

Література до теми: [1-11, 14-16, 18-26, 36, 42-44, 46-49, 54-56, 87, 91-93, 97, 106]

Тема 4. Докази і доказування у кримінальному процесі.

Питання семінарського заняття.

1. Поняття, значення та мета кримінально-процесуального доказування.
2. Предмет та межі доказування.
3. Суб'єкти доказування.
4. Умови та процесуальний порядок визнання доказів недопустимими
5. Особливості доказування у різних стадіях кримінального процесу.

Збирання, перевірка доказів та їх процесуальних джерел.

6. Оцінка доказів та їх процесуальних джерел.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Що слід розуміти під доказом у кримінальному провадженні?
2. Назвіть критерії, які покладені в основу класифікації доказів.
3. Охарактеризуйте властивості доказів.
4. Який доказ визнається допустимим? Назвіть умови недопустимості доказів.
5. Що слід розуміти під належністю доказів.
6. Дайте характеристику обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні.
7. Що слід розуміти під межами доказування.
8. У чому полягає оцінка доказів?

Задачі.

1. Слідчий приїхав на квартиру підозрюваного у вчиненні привласнення майна Геннадія, щоб провести тимчасовий доступ до документів відповідно до ухвали слідчого судді. Під час виконання ухвали слідчий звернув увагу на те, що на стіні зали якимось не так, як треба, висить килим. Коли його зняли, було знайдено потайний сейф. Слідчий запропонував Геннадію відчинити його

дверцята. Із сейфа слідчий вийняв 20 тис. доларів США та пістолет системи “Макаров”, на зберігання якого у Геннадія не було дозволу. Слідчий склав протокол огляду місця події, оглянув пістолет і після приїзду до відділу поліції вніс відомості до ЄРДР за ст. 263 КК України.

Оцініть дії слідчого та доказове значення пістолета системи “Макаров”, доларів США, протоколу огляду пістолета та грошей .

2. Олексій та Олег підозрювались у розкраданні матеріальних цінностей із продовольчого магазину. Олексій дав свідчення, що крадіжку з магазину він скоїв сам, а Олег при цьому не був присутній, оскільки він з ним не знайомий і раніше ніколи його не бачив. Слідчий додав до матеріалів кримінальної справи фотознімки, зроблені при огляді місця події, у тому числі фотографії контрольного замка зі слідами злому, пролому в дверях та слідів, залишених знаряддями злому. Крім того, до справи долучений знімок, виявлений у Олексія при обшуку, на якому він і Олег стояли, обійнявшись, серед інших громадян, які позували фотографу.

Дайте порівняльну характеристику доказового значення фотознімків місця пригоди та фотознімка, виявленого при обшуку квартири Олексія.

3. Ігор, який обвинувачувався у вчиненні разом з Нікітою розбійницького нападу на інкасатора для заволодіння грошовою виручкою, під час досудового розслідування захворів тимчасовим розладом душевного стану і за ухвалою суду був поміщений на примусове лікування до психіатричної лікарні. Справу по обвинуваченню Ігоря було виділено в окреме провадження та зупинено до його виздоровлення. Справу по обвинуваченню Нікіти було направлено до суду і він був засуджений. Вирок вступив у законну силу.

Після лікування Ігоря справу по його обвинуваченню було поновлено, закінчено розслідування та направлено в суд. У судове засідання був викликаний та доставлений під конвоем із ВТК Нікіта, який дав показання про участь Ігоря в розбої.

Чи може бути Нікіта допитаний в суді і в якості кого?

4. Олександр, Василь і Дмитро учинили п'ять розбійницьких нападів на промтоварні магазини з метою заволодіння матеріальними цінностями. Діючи за змовою, вони під'їжджали до магазинів на автомобілі ВАЗ, який належав Віктору. Погрожуючи обрізом мисливської рушницької сторожу, вони зв'язували останнього і ламали замки. Із магазинів співучасники, як правило, викрадали

найбільш цінні речі і завантажували в машину, після чого Віктор відвозив викрадене додому.

Під час обшуку у Олександра у сараї виявлено і вилучено мисливську рушницю з двадцятьма патронами. На квартирі у Василя слідчим знайдено лом “фомка”, відмички та низки ключів. За місцем проживання Віктора було вилучено тільки деякі з викрадених товарів, бо більшість із них він встиг реалізувати. Під час обшуку у Віктора була описана та вилучена автомашинка ВАЗ, яка йому належала.

Вирішіть долю названих предметів. Визначте їх процесуальну природу.

5. При проведенні досудового розслідування кримінального провадження стосовно прокурора Наталії за фактом вимагання та отримання неправомірної винагороди, слідчому було надано флеш-карту із записом розмови прокурора із викривачем. У слідчого виникли сумніви в правомірності її прийняття і подальшого використання в справі, у зв'язку з чим він звернувся за порадою до начальника слідчого відділу.

Які мають бути рекомендації начальника слідчого відділу?

6. Стосовно Олега здійснювалося досудове розслідування за ст.369 КК України щодо пропозиції надати неправомірну вигоду Ніні.

Олег винуватим себе не визнав і пояснив, що з Ніною ніколи не зустрічався і не знає її. При обшуку у квартирі Олега знайдено лист Ніни, в якому остання призначила Олегу місце для зустрічі в певний час.

Чи буде лист Ніни, знайдений при обшуку, письмовим або речовим доказом? Що повинен зробити слідчий з виявленим при обшуку листом Ніни?

7. Вироком суду Андрія визнано винним у тому, що він як черговий по парку залізничної станції порушив правила розмітки вагонів, а це призвело до зіткнення маневрового тепловоза з цистерною. Унаслідок допущеного порушення пролите паливо спалахнуло й зайнялося, спричинивши пожежу, внаслідок якої заподіяно суттєвої матеріальної шкоди.

У вирокі доказом вини Андрія було посилання на висновок експерта, де порушення службових обов'язків Андрія розцінювались як такі, що призвели до вказаної вище події.

Висновок експертів був частково обґрунтований матеріалами справи, а частково даними, відомими експертам як очевидцям події. Серед експертів був маневровий диспетчер, який керував роботою чергового по парку.

Чи допущено порушення в справі? Якщо допущено, то в чому воно полягає і до яких наслідків воно призведе?

Теми рефератів, доповідей.

1. Правові гарантії у кримінально-процесуальному доказуванні
2. Непрямі докази в кримінальному процесі.
3. Встановлення об'єктивної істини як мета кримінально-процесуального доказування.
4. Презумпції в кримінально-процесуальному доказуванні.
5. Висновок експерта як джерело доказів.
6. Речові докази у кримінальному процесі.

Література до теми: [5-7, 9, 25, 38, 53, 58, 67-70, 72-77, 80-81, 87, 90, 97, 98, 105-107, 112]

Тема 5. Кримінально-процесуальні строки.

Питання семінарського заняття.

1. Процесуальні строки: поняття та види. Обчислення, додержання і поновлення. Розумність строків кримінального провадження.
2. Процесуальні витрати: поняття, види. Визначення розміру і ухвалення рішення щодо процесуальних витрат.
3. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні, цивільний позов.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Процесуальні строки та їх значення у кримінальному процесі.
2. Яка існує класифікація строків у кримінальному процесі?
3. Який порядок встановлення процесуальних строків прокурором, слідчим суддею, судом?
4. Який порядок обчислення процесуальних строків?
5. У яких випадках процесуальні строки не вважаються пропущеними?
6. Які наслідки порушення процесуальних строків?
7. Назвіть порядок поновлення процесуальних строків?
8. Назвіть процесуальний порядок розподілу процесуальних витрат?

Задачі.

1. По вулиці Святковій, де знаходиться будинок Шевченківського районного суду, проводились позапланові земляні роботи з ремонту магістральної електромережі. При проведенні земляних робіт відбулося відключення магістральної електромережі. В цей час у будинку суду проходило судове засідання, на якому досліджувалися матеріали кримінального провадження та проводився допит обвинуваченого, раптово відбулося знеструмлення будинку суду. Система звукозаписувального технічного засобу судового провадження, через знеструмлення, дала збій але головуючий суддя продовжив судовий розгляд, оскільки засідання відбувалось у денний час. Чи мав право суддя продовжувати судовий розгляд за таких обставин?

2. Під час проведення слідчого експерименту слідчим був складений протокол, але підозрюваний відмовився підписувати протокол і в агресивній формі виразив свій протест. Слідчий запропонував підозрюваному викласти свою незгоду і зауваження письмово. Захисник підозрюваного вибачився за дії свого підзахисного і попросив у слідчого відстрочку у декілька днів для написання зауважень на протокол мотивуючи тим, що треба ознайомитись з протоколом і підготувати обґрунтовані зауваження. Слідчий погодився і зробив запис у протоколі про відмову підозрюваного від підписання протоколу, після чого слідчий запросив понятих і вони засвідчили відмову підозрюваного. Протокол підписали всі учасники слідчого експерименту окрім підозрюваного і захисника, оскільки слідчий дозволив їм підготувати обґрунтовані зауваження. Що порушив слідчий?

3. Слідчим під час обшуку у підозрюваного, були знайдені слюсарно-монтажні інструменти та побутові електричні інструменти у великій кількості, які підпадали під опис речей викрадених з підприємства «Ключ». Підозрюваний не зміг пояснити, навіщо йому стільки інструментів та звідки вони у нього. Відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу України слідчий, у присутності понятих, зазначив у протоколі, що вилучені речі є додатками до протоколу і поклав знайдені речі у поліпропіленовий мішок, який він знайшов у підозрюваного біля вилучених інструментів. Слідчий подякував присутнім за допомогу, підписав протокол обшуку та відвіз вилучені речі до слідчого управління. Чи правильно вчинив слідчий?

4. 20 грудня 2020 року о 15 год. 00 хв. Артема було затримано на підставі п.2 ч.2 ст.207 КПК України. 23 грудня о 11 год. 20 хв. щодо нього слідчим суддею була винесена ухвала про обрання запобіжного заходу у вигляді

тримання під вартою строком 50 днів. Визначте дату закінчення дії ухвали про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Чи зміниться ця дата, якщо вона буде припадати на неробочий день?

5. Слідчий запланував провести слідчий експеримент на 20 січня 2013 року та залучити до нього потерпілого Олександра. 1. Визначте дату, коли потерпілий має отримати повістку про виклик або бути повідомленим іншим шляхом (враховуючи вимоги ст. 135 КПК України).

Теми рефератів, доповідей.

1. Європейські стандарти визначення строків та їх дотримання у кримінальному процесі України.
2. Порядок продовження, зупинення та поновлення процесуальних строків.
3. Безоплатна правова допомога у кримінальному провадженні.

Література до теми: [1-7, 9, 28, 52, 68-70, 72-77, 80, 81, 87, 97, 105, 106, 113]

Тема 6. Заходи забезпечення кримінального провадження.

Питання семінарського заняття.

1. Поняття, класифікація та загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження.
2. Тимчасовий доступ до речей і документів.
3. Арешт майна як захід забезпечення кримінального провадження.
4. Запобіжні заходи, їх види та порядок застосування.
5. Тримання під вартою.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Визначте поняття запобіжних заходів.
2. Які види запобіжних заходів визначено в КПК України?
3. Що є підставою застосування запобіжних заходів?
4. У чому суть запобіжного заходу - особисте зобов'язання?
5. Скільки поручителів може бути у підозрюваного, обвинуваченого?
6. У чому суть запобіжного заходу застава?
7. Хто і за якими правилами визначає розмір застави?
8. У чому суть домашнього арешту як запобіжного заходу?

9. У яких кримінальних провадженнях може бути застосований запобіжний захід тримання під вартою?

10. З якого моменту обчислюється строк тримання під вартою?

11. Які види затримання передбачено в КПК України?

Задачі.

1. 24 жовтня слідчим були внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 187 КК України (розбій, поєднаний з проникненням у житло). 12 листопада за підозрою у вчиненні цього кримінального правопорушення був затриманий Олексій, а 15 листопада відносно нього слідчим суддею районного суду за поданням слідчого, погодженим з прокурором, був обраний запобіжний захід у вигляді тримання під вартою строком на 60 днів. 25 листопада Олексій був звільнений з під варти, так як ним була внесена застава, визначена в ухвалі слідчого судді про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. В зв'язку з тим, що Олексій, будучи належним чином повідомлений, не з'являвся за викликом до слідчого без поважних причин та не повідомляв про причини своєї неявки, за рішенням слідчого судді 15 грудня застава була звернена в дохід держави, а відносно Олексія було прийнято рішення про зміну запобіжного заходу на тримання під вартою. З якого моменту слід обчислювати строк тримання під вартою підозрюваного Олексія?

2. Сергій був затриманий працівниками поліції о 10 год. 10 хв. на місці вчинення квартирної крадіжки та доставлений до органу внутрішніх справ о 11 год. 20 хв. Через зайнятість іншими справами протокол затримання було складено о 14 год. 00 хв., де вказали, що підставою затримання є підозра у вчиненні квартирної крадіжки, а часом затримання – 14 год. 00 хв.. Оцініть дотримання вимог процесуального законодавства при складанні протоколу про затримання?

3. Федір, який працює водієм таксі, керуючи власним автомобілем, порушив правила дорожнього руху, внаслідок чого здійснив наїзд на пішохода та завдав йому тяжкі тілесні ушкодження. Федору було оголошено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 286 КК України. Слідчий, враховуючи обставини вчиненого та особу підозрюваного, за погодженням з прокурором, звернувся до суду з клопотанням про

відсторонення Федора від посади. Який захід забезпечення кримінального провадження варто застосувати в описаній ситуації?

4. Свідок Ірина була викликана для проведення одночасного допиту зі свідком Тимуром. Вказані особи були завчасно повідомлені про виклик (було підтвердження отримання ними повістки про виклик). Проте ні Ірина, яка самостійно виховувала п'ятирічного сина, ні Тимур на допит не з'явилися. При цьому Ірина не повідомила слідчого про причини свого неприбуття, а Тимур зателефонував та сказав, що не прибуде у вказаний час, так як в цей день він має бути на іспиті в інституті. Які заходи забезпечення кримінального провадження можуть бути застосовувані до Ірини та Тимура через неприбуття їх на виклик?

5. У кримінальному провадженні щодо розслідування кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 186 КК України, потерпіла стверджувала, що це кримінальне правопорушення міг вчинити її приятель Родіон. Втім, за словами потерпілої, довести вину Родіона буде важко, адже він викрадені речі уже продав та має намір виїхати працювати за кордон. Слідчий, на підставі показань потерпілої, звернувся до суду з клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування Родіону запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту. Чи достатньо підстав для застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту у вказаній ситуації?

6. У кримінальному провадженні щодо розслідування кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 186 КК України, слідчий звернувся до суду з клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування підозрюваним запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання. Серед підстав застосування цього запобіжного заходу слідчий навів дані, які дають підстави вважати, що підозрювані можуть перешкоджати кримінальному провадженню. Слідчий суддя, після одержання цього клопотання 15 січня о 10 год. 00 хв., 32 призначив дату судового слухання на 18 січня о 16 год. 00 хв. та здійснив судовий виклик підозрюваних на цей же час. Оцініть дії слідчого та слідчого судді в описаній ситуації.

7. До слідчого, що здійснював кримінальне провадження, у якому Мирославу було оголошено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 296 КК України (хуліганство, вчинене із застосуванням холодної зброї), звернулися 65-річний батько, 18-річний син і

дружина підозрюваного з клопотанням передати їм Мирослава на поруки. Усі троє гарантували забезпечення виконання підозрюваним покладених на нього обов'язків та, за необхідності, доставку його до органу досудового розслідування чи в суд на першу про те вимогу. Слідчий звернувся з клопотанням, погодженим з прокурором, до слідчого судді про застосування запобіжного заходу у вигляді особистої покури. Які є процесуальні вимоги до кількості поручителів у кримінальному провадженні?

8. Владиславу було оголошено про підозру у вчиненні кримінального проступку. Слідчий звернувся з клопотанням, погодженим з прокурором, до слідчого судді про обрання Самсонову запобіжного заходу у вигляді застави та навів слідчому судді достатньо даних, які дають підстави вважати, що підозрюваний дійсно має намір переховуватися від органів досудового розслідування. Чи є підстави обрання Владиславу запобіжного заходу у вигляді застави?

Теми рефератів, доповідей:

1. Застосування запобіжного заходу у вигляді застави: історія розвитку та проблеми застосування.
2. Проблема застосування строків тримання особи під вартою в контексті практики Європейського суду з прав людини та національного законодавства України.
3. Міжнародні стандарти процедури затримання та взяття під варту.

Література до теми: [1-7, 11, 41, 44, 51, 52, 55, 68-70, 72-77, 80, 81, 87, 96, 99, 106, 110]

Тема 7. Загальні положення досудового розслідування.

Питання семінарського заняття.

1. Поняття, значення, завдання та форми досудового розслідування.
2. Початок, місце і строки провадження дізнання та досудового слідства.
3. Поняття й види підслідності кримінальних проваджень.
4. Підстави та порядок об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування.
5. Розслідування кримінальних проваджень слідчою групою. Порядок створення слідчої групи.

6. Доручення слідчого, прокурора, його зміст, процесуальне оформлення. Строк і порядок виконання доручення. Доручення про проведення слідчих (розшукових) і негласних слідчих (розшукових) дій.

7. Забезпечення прав учасників досудового розслідування. Вирішення слідчим, прокурором клопотань учасників досудового розслідування.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Яке значення і завдання стадії досудового розслідування?
2. З якого моменту розпочинається досудове розслідування?
3. Які слідчі дії можна проводити до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань?
4. Які існують форми досудового розслідування, та в чому їх відмінність?
5. Назвіть види підслідності у кримінальному процесі?
6. Які правила об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування?
7. Строки досудового розслідування кримінального проступку.
8. Строки досудового розслідування злочинів.
9. Які строки розгляду клопотань під час досудового розслідування?
10. Хто вирішує питання про можливість та обсяг розголошення відомостей досудового розслідування?
11. Які є форми взаємодії слідчого і оперативних підрозділів?

Задачі.

1. Слідчий райвідділу доручив органу дізнання встановити одного із співучасників розкрадання лісоматеріалів. Про цю особу дав показання підозрбваний який, однак, не знав ні його імені, ні місця проживання, але повідомив, що той працює на автопідприємстві № 5 і заявив, що може його впізнати.

Оперуповноважений, який виконував доручення слідчого, організував спостережний пункт у диспетчерській підприємства, з якого разом з підозрюваним міг спостерігати за кожним водієм. Незабаром підозрюваний вказав на водія як одного із співучасників крадіжки, і того було затримано в порядку, передбаченому КПК України.

Як належить оформити ці дії?

2. Під досудового розслідування про крадіжку грошей з сейфа, у якому знаходився спеціальний барвник, слідчий запідозрив у крадіжці Дениса. Однак

для притягнення його до кримінальної відповідальності достатніх доказів не було. Слідчий допитав його як свідка.

Під час допиту слідчий звернув увагу на те, що у Дениса забинтовано праву руку. Вважаючи, що таким чином він ховає сліди барвника, яким міг забруднитися під час крадіжки, слідчий виніс постанову про відібрання зразків-змивів з рук і оголосив її Денису. Останній від цього відмовився. Відмовився він і зняти пов'язку, посилаючись на те, що рану недавно отримав на роботі, а безпідставні підозри його ображають.

Чи відповідає вимогам закону рішення слідчого? Як належить діяти в такій ситуації?

3. Касиру було оголошено про підозру в тому, що він шляхом підробки підписів у відомостях на виплату заробітної плати привласнював гроші. В ході досудового розслідування були одержані дані про те, що він підроблював підписи як правою, так і лівою рукою. Для перевірки цих даних слідчий в присутності понятих запропонував обвинуваченому розписатися на чистому аркуші паперу від імені десяти робітників спочатку правою, а потім лівою рукою, що обвинувачений і зробив. Слідчий оформив цю слідчу дію протоколом слідчого експерименту, а зразки підписів передав експерту-криміналісту для порівняльного дослідження.

Дайте оцінку дій слідчого?

4. Слідчий в телефонному режимі зобов'язав свідка Павла, з'явитися до нього, але мети виклику не пояснив.

У день, коли Павло з'явився за викликом, слідчий оголосив йому про підозру, роз'яснив права підозрюваного, передбачені КПК України; при цьому слідчий надав Павлу можливість особисто прочитати не лише текст повідомлення про підозру, а й текст статті Кримінального кодексу, за якою оголошувалася підозра, і навіть роз'яснення до цієї статті, викладені в науково-практичному коментарі до Кримінального кодексу. Після цього слідчий запропонував Павлові підтвердити своїм підписом на повідомленні про підозру виконання перелічених процесуальних дій.

Павло ставити свій підпис й давати будь-які пояснення відмовився до того часу, поки не вибере собі захисника.

Слідчий запропонував Павлу з'явитися з захисником не пізніше як через два дні, пославшись на строки, визначені в КПК, і одночасно попередив, що в разі неявки в цей строк він поставить питання про обрання запобіжного заходу у виді взяття під варту.

Сформулюйте обґрунтований письмовий висновок щодо відповідності закону рішень та дій слідчого.

5. Розслідуючи справу про привласнення майна комірником бази промторгу, слідчий встановив, що в порівнянні з раніше оголошеною підозрою сума привласнення має бути зменшена на 5023 грн через те, що деякі епізоди злочинної діяльності не були підтверджені досудовим розслідуванням. Вважаючи, що це не впливає на загальну кваліфікацію кримінального правопорушення, слідчий уточнив обсяг обвинувачення і суму розкраденого в обвинувальному акті, в описовій частині якого зазначив відповідні мотиви зміни підозри.

Чи правильні дії слідчого?

Теми рефератів, доповідей:

1. Зміст, форми та принципи взаємодії слідчого і оперативних підрозділів.
2. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування під час досудового провадження.
3. Гарантії недопустимості розголошення відомостей досудового розслідування.

Література до теми: [4-7, 9, 30-37, 47, 54-56, 61, 68-70, 72-81, 87, 89, 91, 92, 100-103, 106, 113]

Тема 8. Проведення слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій.

Питання семінарського заняття.

1. Поняття, суть та значення слідчих (розшукових) дій.
2. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх оформлення.
3. Види слідчих (розшукових) дій.
4. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення допиту.
5. Порядок проведення та процесуальне оформлення одочасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб.
6. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення пред'явлення для впізнання.
7. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення обшуку.

8. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення слідчого експерименту.

9. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення негласних слідчих (розшукових) дій.

10. Заходи щодо захисту інформації, отриманої в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

11. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Поняття слідчих (розшукових) дій.

2. Які існують у теорії класифікації слідчих (розшукових) дій?

3. Хто вправі проводити слідчі (розшукові) дії?

4. Які особи беруть участь у проведенні слідчих (розшукових) дій?

5. В який період доби дозволяється проводити слідчі (розшукові) дії?

6. Які слідчі (розшукові) дії проводяться за участю понятих?

7. У чому полягають особливості проведення слідчих (розшукових) дій, які проводяться за клопотанням сторони захисту чи потерпілого?

8. У чому полягають особливості проведення слідчих дій з участю малолітніх та неповнолітніх?

9. Які слідчі дії можна проводити до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань?

10. Які процесуальні правила провадження допиту під час кримінального провадження?

11. Які особливості впізнання особи при забезпеченні безпеки особи, яка впізнає?

12. У яких випадках слідчий, прокурор мають право увійти до житла чи іншого володіння особи без ухвали слідчого судді?

13. Назвіть види огляду.

14. З якою метою проводиться слідчий експеримент?

15. З якою метою проводиться освідування, хто може бути присутній при ньому?

16. У яких випадках слідчий чи прокурор зобов'язані звернутися до експерта для проведення експертизи?

17. Який порядок залучення експерта стороною захисту для проведення експертизи?

18. Які слідчі (розшукові) дії є негласними?

Задачі.

1 Під час огляду місця події на полі, коли слідчий за участю судовомедичного експерта перейшов до огляду трупа, понята знепритомніла, побачивши знівечене обличчя загиблого. Як бути слідчому, маючи на увазі, що огляд проводився у безлюдному місці, де були, крім самого слідчого, привезених понятих та експерта, ще два працівники міліції? Чи може він продовжити огляд з одним понятим?

2. Під час розслідування злочину, передбаченого ч. 1 ст. 156 КК України, слідчий прийняв рішення про проведення одночасного допиту раніше допитаних осіб для з'ясування причин розбіжностей у їхніх показаннях. На допит було викликано неповнолітню потерпілу та повнолітнього підозрюваного. На початку допиту слідчий встановив, чи знають викликані особи один одного і в яких стосунках перебувають між собою. Потерпілу було попереджено про кримінальну відповідальність за давання завідомо неправдивих показань. Викликані особи по черзі давали показання про ті обставини кримінального провадження, для з'ясування яких проводився допит, після чого слідчий поставив запитання. Потім особи, які брали участь у допиті, ставили один одному запитання, що стосувалися предмету допиту. Дайте правову оцінку діям слідчого.

4. Допит Валентина, підозрюваного у вчиненні злочину, передбаченого ч.1 ст. 140 КК України було розпочато о 9 год. 15 хв. Перед допитом слідчий встановив особу підозрюваного, роз'яснив йому права, а також порядок проведення допиту. За бажанням Валентина показання були викладені ним власноручно. Слідчий за письмовими показаннями поставив ряд додаткових запитань, зокрема питання, які стосувалися лікарської таємниці, на які підозрюваний дав відповіді. Допит підозрюваного було закінчено об 11 год. 35 хв. Дайте правову оцінку діям слідчого та підозрюваного.

5. Під час огляду трупа, виявленого на місці події, судово-медичний експерт встановив, що смерть настала внаслідок падіння з висоти. Очевидці зазначили, що ця особа, сидячи на підвіконні 12 поверху, виявляла намір стрибнути вниз. На підставі зібраних даних слідчий висунув версію, що потерпілий вчинив самогубство, та передав труп рідним для захоронення. Чи правильно вчинив слідчий?

6. Допитаний із застосуванням технічного засобу фіксування, свідок Віталій запитав слідчого, чому він не вносить його показання в протокол допиту, а лише обмежився вказівкою в протоколі про те, що застосовуються технічні засоби. Віталій наполягав на тому, щоб його показання були внесені до протоколу. Втім, слідчий пояснив, що оскільки показання повністю фіксуються технічними засобами та будуть зберігатися на диску, який приєднують до протоколу допиту, вони обійдуться і без детального викладення показань у самому протоколі. Оцініть дії слідчого.

7. Під час кримінального провадження щодо розслідування зґвалтування неповнолітньої були розбіжності у показаннях потерпілої та свідків. Слідчий викликав усіх трьох на одночасний допит. Під час допиту слідчий зачитав показання потерпілої, які вона давала на попередньому допиті, та які на його думку були правдивими, перед тим, як було запропоновано дати показання учасникам цієї слідчої дії. Оцініть дії слідчого.

8. У кримінальному провадженні, яке здійснювалося у м. Києві, про завдання тяжких тілесних ушкоджень, виникла необхідність одночасно допитати свідка та підозрюваного, оскільки в їхніх показаннях, які були дані раніше, існували суттєві суперечності. При цьому свідок на даний момент відбував покарання у виправно-трудоцій установі м. Луганська за вчинення вбивства. Яким чином можна провести одночасний допит?

9. Для проведення допиту неповнолітнього слідчий запросив для участі його батька та вчителя (класного керівника). До початку допиту неповнолітній заявив клопотання по те, що не бажає давати показання в присутності свого класного керівника, так як це може відобразитися на його стосунках в школі з учителями та друзями. 1. Як вирішити заявлене клопотання?

10. У квартирі Данила, який підозрювався в отруєнні громадян талієм, слідчий проводив обшук застосовуючи при цьому безперервний відеозапис ходу проведення обшуку, у зв'язку з чим поняті не були запрошені для участі в цій слідчій дії. Під час проведення обшуку слідчий помітив, що Динала кинув у кишеню своєї бабусі невеликий пакунок. Як повинен діяти слідчий у цій ситуації?

Теми рефератів, доповідей:

1. Процесуальні особливості виклику та допиту малолітньої та особи у кримінальному провадженні.
2. Проблема застосування примусу під час проведення слідчих (розшукових) дій та права людини.
3. Негласні слідчі (розшукові) дії та їх види у кримінальному процесі.
4. Негласні слідчі (розшукові) дії.

Література до теми: [4-7, 17-20, 22-25, 28, 33, 38, 41-43, 49, 52, 55, 68, 69, 72-78, 80-85, 91-100, 102-104, 107-109, 111, 113].

Тема 9. Повідомлення про підозру.

Питання семінарського заняття.

1. Поняття та значення повідомлення особі про підозру.
2. Підстави та процесуальний порядок повідомлення особі про підозру.
3. Зміст та форма письмового повідомлення про підозру.
4. Підстави і процесуальний порядок зміни повідомлення про підозру.
5. Особливості повідомлення про підозру окремих категорій осіб.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Що таке підозра у кримінальному провадженні?
2. У чому полягає значення повідомлення про підозру?
3. Назвіть підстави повідомлення про підозру.
4. Визначте етапи повідомлення про підозру.
5. Розкрийте зміст письмового повідомлення про підозру.
6. Назвіть права підозрюваного.
7. Розкрийте порядок вручення письмового повідомлення про підозру?
8. Охарактеризуйте підстави і процесуальний порядок зміни повідомлення про підозру.
9. Для яких осіб передбачений особливий порядок повідомлення про підозру.

Задачі.

1. Тимофій був затриманий на місці вчинення кримінального правопорушення та негайно доставлений до райуправління внутрішніх справ. Слідчий невідкладно повідомив йому права, передбачені ст. 42 КПК України, а на прохання підозрюваного детально роз'яснити кожне із зазначених прав, надав Тимофію для ознайомлення науково-практичний коментар до КПК України та

підручник -Кримінальний процес України. Оцініть дії слідчого. Перерахуйте права підозрюваного.

2. Після доставлення затриманого Артема до органу досудового розслідування з'ясувалось, що він є адвокатом. У зв'язку із цим слідчий негайно повідомив підозрюваному про його права, а також за погодженням з прокурором районної прокуратури вручив Артему повідомлення про підозру. Оцініть дії слідчого.

3. При проведенні досудового розслідування слідчий виявив підстави для зміни раніше повідомленої підозри, яка була складена прокурором. У зв'язку із цим слідчий особисто склав та вручив підозрюваному нове повідомлення про підозру та у добовий строк повідомив про прийняте рішення прокурора. Оцініть дії слідчого. Який процесуальний порядок зміни повідомлення про підозру?

4. Герман був затриманий на місці вчинення кримінального правопорушення та доставлений до органу досудового розслідування. Слідчий склав протокол про затримання, копію якого негайно вручив затриманому та повідомив, що письмове повідомлення про підозру йому буде вручено після обрання слідчим суддею запобіжного заходу. Оцініть дії слідчого. Який процесуальний порядок вручення письмового повідомлення про підозру?

5. Проведеним досудовим розслідуванням встановлено, що кримінальне правопорушення вчинив Богдан. Слідчий за погодженням з прокурором склав письмове повідомлення про підозру та направив його поштою за місцем проживання підозрюваного і у телефонній розмові зобов'язав останнього з'явитися до органу досудового розслідування упродовж 24 годин для проведення допиту. Чи відповідають дії слідчого вимогам КПК України?

6. Слідчий за погодженням з прокурором склав письмове повідомлення про підозру Давиду у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст. 190 КК України (шахрайство). Під час телефонної розмови Давид повідомив слідчому, що він відмовляється з'являтися за його викликами, оскільки кримінального правопорушення не вчиняв. На наступний день слідчий доручив оперативним підрозділам здійснити привід Давида до органу досудового розслідування з метою вручення йому письмового повідомлення про підозру. Чи відповідають дії слідчого вимогам КПК України?

7. При врученні письмового повідомлення про підозру, слідчий повідомив неповнолітньому Макару, що правова кваліфікація кримінального правопорушення, у вчиненні якого він підозрюється, буде визначена після проведення його допиту у присутності захисника. Чи відповідають дії слідчого вимогам КПК України? У яких випадках участь захисника є обов'язковою?

8. Артур був затриманий безпосередньо після вчинення кримінального правопорушення та доставлений до органу досудового розслідування. Слідчий склав протокол про затримання, письмове повідомлення про підозру та доручив відповідальному за перебування затриманих вручити ці документи підозрюваному упродовж 48 годин з моменту його затримання. Оцініть дії слідчого.

9. Перебуваючи у приміщенні підрозділу органу досудового розслідування, підозрюваний відмовився отримувати письмове повідомлення про підозру від слідчого, посилаючись на те, що таке повідомлення йому повинен вручити виключно прокурор у присутності його захисника. Дайте оцінку ситуації?

Теми рефератів, доповідей.

1. Нагляд прокурора за законністю повідомлення особі про підозру.
2. Сутність підозри у кримінальному провадженні.
3. Особливості повідомлення про підозру у випадку неможливості безпосереднього його вручення.

Література до теми: [4-7, 69, 72-78, 80-84, 91-97, 100, 102-104, 107-109, 113-114]

Тема 10. Зупинення і закінчення досудового розслідування. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування. Питання семінарського заняття.

1. Підстави і процесуальний порядок зупинення та відновлення досудового розслідування.
2. Форми закінчення досудового розслідування.
3. Закриття кримінального провадження.
4. Обвинувальний акт та його значення. Структура та зміст обвинувального акту. Додатки до обвинувального акту.
5. Поняття і сутність оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Форми закінчення досудового розслідування.
2. Підстави щодо зупинення досудового розслідування.
3. Процесуальний порядок зупинення досудового розслідування.
4. Відновлення досудового розслідування.
5. Відкриття матеріалів кримінального провадження іншій стороні.
6. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.
7. Обвинувальний акт та його значення.
8. Клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та його зміст.
9. Строк подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора.

Задачі.

1. Підозрюваний у порушенні правил безпеки руху, що спричинило смерть потерпілого (ч. 2 ст. 286 КК України) Захар, щодо якого було обрано запобіжний захід у вигляді особистого зобов'язання, самовільно виїхав із міста Києва у невідомому напрямку. У зв'язку з чим слідчий виніс постанову про зупинення досудового розслідування, оголошення розшуку і зміну запобіжного заходу щодо підозрюваного на тримання під вартою. Оцініть рішення слідчого.

2. Слідчий, зібравши достатні докази вчинення кримінального правопорушення Валерієм, до якого було застосовано запобіжний захід у вигляді особистого зобов'язання, надіслав йому повістку про виклик для повідомлення про підозру у порядку, передбаченому статтями 276-278 КПК України. Проте Валерій на виклик не з'явився. Як з'ясувалося, у зв'язку з раптовим тяжким захворюванням одного із членів полярної експедиції Валерія, як висококваліфікованого спеціаліста, який перебував у резерві до цієї експедиції, було введено до складу цієї експедиції і нині він перебуває на полярній станції в Антарктиді і повернеться не раніше як через шість місяців. Слідчий, за погодженням з прокурором, виніс постанову про зупинення досудового розслідування до повернення Валерія з полярної експедиції. Оцініть рішення слідчого і прокурора.

3. Розглядаючи скаргу потерпілого на постанову про закриття кримінального провадження у зв'язку із відсутністю в діянні складу

кримінального правопорушення, слідчий суддя відмовив у її задоволенні, на тій підставі, що у судові засідання з'явився слідчий, а не прокурор, якому слідчий направив копію цього рішення. Чи відповідають дії слідчого судді вимогам КПК України? Який процесуальний порядок розгляду скарг на рішення слідчого?

4. Під час вчинення квартирної крадіжки було затримано Іллю і Дмитра, Євгену вдалося втекти. Слідчим за погодженням з прокурором було складено письмові повідомлення про підозру щодо всіх трьох співучасників, Іллі і Дмитру було повідомлено про підозру усно з врученням копій повідомлень у порядку, передбаченому ст. 276- 278 КПК України. Досудовим розслідуванням було зібрано докази, які повністю викривали всіх трьох підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення. Проте до закінчення строку досудового розслідування Євгена так і не було затримано. Які рішення у цій ситуації мають прийняти слідчий і прокурор?

5. Слідчий за погодженням з прокурором звернувся до місцевого суду із клопотанням про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою до особи, яку затримано за підозрою у вчиненні особливо тяжкого злочину. Слідчий суддя відмовив у задоволенні клопотання, мотивуючи своє рішення тим, що до клопотання не було додано перелік свідків, яких слідчий вважає за необхідне допитати під час судового розгляду щодо запобіжного заходу. Чи відповідає ухвала слідчого судді вимогам КПК України? Який процесуальний порядок оскарження ухвал слідчого судді?

6. При проведенні досудового слідства прокурор дав письмову вказівку слідчому змінити кваліфікацію вчиненого кримінального правопорушення та повторно здійснити повідомлення про підозру. Слідчий вважаючи вказівку прокурора необґрунтованою, не виконав її і оскаржив вищестоящому прокурору. Чи відповідають дії слідчого і прокурора вимогам КПК України?

7. Внаслідок зіткнення на автотрасі Київ-Чернігів автомобілів «Волга» під керуванням Дмитра та «Жигулі», за кермом якого перебував Микола, загинув Дмитро, а Микола отримав тяжкі тілесні ушкодження, якому через сім днів після цієї події ампутували обидві ноги. Досудовим розслідуванням було встановлено, що обидва водії порушили Правила дорожнього руху: Дмитро значно перевищив допустиму на цій ділянці дороги швидкість, а Микола -

правила обгону. Автомобілі відновленню не підлягають. Які рішення має прийняти слідчий за цих обставин?

8. Анатолій, підозрюваний у вчиненні 15 крадіжок особистого майна громадян з проникненням до їхнього житла, після ознайомлення з матеріалами досудового розслідування за процедурою відкриття матеріалів іншій стороні (ст. 290 КПК) заявив слідчому, що він учинив ще дві такі крадіжки із квартир на вулицях Васильківській та Ломоносова у Києві. Як має бути процесуально оформлено ознайомлення підозрюваного з матеріалами закінченого досудового розслідування?

Теми рефератів, доповідей:

1. Порядок розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування.
2. Ухвали слідчого судді, які підлягають оскарженню під час досудового розслідування.
3. Види рішень за результатами розгляду скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора.

Література до теми: [4-7, 9-12, 44, 47, 62-64, 68-78, 80, 81, 87, 96, 97, 105-107, 113, 115,116]

Тема 11. Підготовче провадження і судовий розгляд.

Питання семінарського заняття.

1. Поняття, завдання та значення стадії підготовчого провадження.
2. Процесуальний порядок підготовчого провадження.
3. Рішення, які приймаються за результатами підготовчого провадження. Дії суду, пов'язані з підготовкою до судового розгляду.
4. Поняття та види підсудності. Порядок направлення кримінального провадження з одного суду до іншого.
5. Загальні положення судового розгляду, їх поняття, види та значення.
6. Процедура судового розгляду:
7. Види судових рішень. Їх структура та зміст. Порядок ухвалення судових рішень.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Назвіть стадії підготовчого провадження.

2. Охарактеризуйте процесуальний порядок підготовчого провадження: учасники судового провадження, процедура, засоби фіксації ходу судового засідання.

3. Вкажіть, які рішення приймаються судом у підготовчому судовому засіданні.

4. Назвіть підстави для повернення обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру прокурору.

5. Яким є порядок ознайомлення учасників судового провадження з матеріалами кримінального провадження.

6. Як визначаються межі судового розгляду? Назвіть правові підстави та процесуальний порядок зміни обвинувачення під час судового розгляду.

7. Хто і в якій послідовності бере участь у судових дебатах? Який основний зміст обвинувальної та захисної промов?

8. Охарактеризуйте проведення процесуальних дій у режимі відео конференції під час судового провадження.

9. Вкажіть питання, які вирішуються судом при ухваленні вироку.

10. Назвіть види судових рішень.

11. Розкрийте сутність і значення вироку суду як акта правосуддя.

12. Що слід розуміти під законністю, обґрунтованістю та вмотивованістю судового рішення?

13. Назвіть підстави для ухвалення виправдувального вироку.

14. Охарактеризуйте підстави для обвинувального вироку.

15. Назвіть види обвинувальних вироків.

Задачі.

1 До суду надійшов обвинувальний акт стосовно Іллі та Яна по обвинуваченню в крадіжках із квартири у селищі міського типу.

У процесі судового розгляду один з вказаних в обвинувальному акті епізодах крадіжки - з квартири Олексія не був підтверджений. Разом з тим було встановлено, що крім злочинів, інкримінованих обвинуваченим, вони вчинили також крадіжки з квартири Дмитра. Суд виправдав обвинувачених у вчиненні крадіжки з квартири Олексія і визнав їх винними у вчиненні злочинів, що зазначені в обвинувальному акті, а також у крадіжці з квартири Дмитра.

Чи порушено в даному разі межі судового розгляду? У яких випадках допускається зміна обвинувачення в суді? Чи правильно діяв суд?

2. При розгляді кримінального провадження за обвинуваченням Станіслава у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 186 КК, суд дійшов висновку, що дані досудового розслідування указують на вчинення Станіслава у співучасті з Ігорем кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 121 КК. Беручи до уваги, що перший і другий злочини тісно пов'язані між собою і окремий розгляд їх неможливий, суддя, керуючись ч. 2 ст. 276 КПК України, виніс ухвалу, якою повідомив прокурора про вчинення Станіславом і Ігорем злочину, і цією ж ухвалою повернув обвинувальний акт прокурору.

Чи правильно діяв суд?

3. У ході судового розгляду кримінальної справи по обвинуваченню Максима у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 121 КК України (умисне тяжке тілесне ушкодження, яке спричинило смерть потерпілого), прокурор виніс постанову про зміну обвинувачення на ст. 115 КК України. Копії своєї постанови прокурор передав судді для вручення учасникам судового розгляду.

Суд, виходячи з положень КПК України, виніс ухвалу про повернення обвинувального акту прокурору незважаючи на те, що прокурор клопотав про направлення справи за підсудністю в апеляційний суд.

Чи правильно діяв суд?

4. У підготовчому провадженні, обвинувачені у вчиненні злісного хуліганства, на запитання судді, чи одержали вони у встановлений строк копії обвинувального акту, Сергій дав позитивну відповідь; а Леонід заявив, що він ознайомився з копією, яка була вручена Сергію і не заперечував проти слухання справи.

Як має діяти суд?

4. У судовому засіданні розглядалося кримінальне провадження за обвинуваченням Антона в тому, що він у підвалі свого будинку пострілом із пістолета "ТТ" поранив Жанну, яка від отриманого пошкодження померла на місці події. В обвинувальному акті дії Антона кваліфіковано за ч. 1 ст. 115 КК України.

Визначаючи обсяг доказів, що підлягає дослідженню в судовому засіданні, усі учасники розгляду заявили, що вони вважають обставини, при яких Антон вистрелив у Жанну, правильно установлені на досудовому слідстві і ніким не оспорюваними. Суд роз'яснив учасникам судового розгляду положення КПК України, оголосив про початок судових дебатів.

У судових дебатах прокурор стверджував, що Антон мав неприязні стосунки з потерпілою і тому зазвав її в підвал будинку. Коли Жанна спустилася в підвал, Антон, маючи умисел на вбивство, вистрелив у неї із пістолета “ТТ”.

Захисник заявив, що між Антоном і Жанною ніколи не було неприязних стосунків. Стріляючи в підвалі з пістолета, Антон вважав, що там нікого немає. Отже, Антон не мав умислу на вбивство, а вчинив його випадково. Про те, що Антон не зазивав Жанну до підвалу, підтверджують свідки, протоколи допитів яких є в кримінальному провадженні. Захисник також стверджував, що Антон не міг бачити Жанну, яка спускалася в підвал по драбині.

Суд, направив судове доручення про провадження слідчого експерименту за участю Антона. Після одержання протоколу цієї слідчої дії суд оголосив його і, заслухавши останнє слово, виніс обвинувальний вирок, змінивши кваліфікацію дій обвинуваченого Антона з ч. 1 ст. 115 КК на ч. 1 ст. 119 КК.

Чи правильні дії суду?

5. При розгляді справи Івана, обвинуваченого в здійсненні розбійного нападу, суд оголосив протокол обшуку, згідно з яким у квартирі Івана знайдено пістолет “ТТ” № 1145278-ВЦЦ, схований у шухляді з білизною. Крім цього, оголошено протокол упізнання, в якому відзначено, що потерпілий серед пред’явлених йому осіб упізнав Івана, який напав на нього з пістолетом у ніч з 14 на 15 липня.

Іван заявив, що обшук в його квартирі провадився без понятих. Тоді в судове засідання були викликані особи, які зазначалися в протоколі обшуку як поняті. За викликом з’явився тільки Михайло, який показав, що він був понятим під час обшуку в квартирі Івана й підтверджує факт знайдення пістолета, але саме де він був знайдений, сказати не може, тому що був разом з Сергієм (другий понятій) в іншій кімнаті.

Після оголошення протоколу пізнання Іван та його захисник заявили про декілька порушень, допущених при провадженні цієї слідчої дії. Наприклад, слідчий вказав Івану місце, яке він мав зайняти серед осіб, пред’явлених для пізнання. Потерпілий спочатку вказав на іншу особу, а не на Івана. Тільки після розмови зі слідчим у коридорі зайшов у кабінет і пізнав Івана. Це підтвердили визвані в судове засідання поняті, а також особи, серед яких Іван пред’являвся для впізнання.

В обвинувальному вирокі в справі Івана суд послався на протоколи обшуку і пізнання як на докази, що підтверджують винність Івана в здійсненні розбійного нападу.

Які порушення допущено судом і як їх можна усунути?

6. Під час розгляду кримінального провадження за обвинуваченням Дениса захисник подав до суду фотознімки місцевості, де згідно з обвинувальним висновком обвинувачений здійснив розбійний напад на потерпілого. Подані фотознімки свідчили, що протокол огляду місця події має суттєві недоліки щодо опису обстановки місця події. У зв'язку з цим захисник заявив клопотання про приєднання до справи вказаних фотознімків як доказів, а також про додатковий огляд місця події та відтворення обстановки й обставин події з участю обвинуваченого. Суд відмовив у цьому клопотанні в частині приєднання фотознімків як доказів, посилаючись у своїй постанові на те, що адвокат здійснив не належну йому функцію збирання доказів, яку покладено законом на орган досудового розслідування, прокуратуру та суд. Щодо провадження огляду місця події та відтворення обстановки й обставин події суд клопотання задовольнив.

Чи є правильним це рішення суду?

8. У справі за обвинуваченням Христини у крадіжці потерпілий заявив цивільний позов про стягнення з обвинуваченої вартості викраденого майна.

На досудовому розслідуванні і в судовому розгляді Христина винною себе не визнала. У дебатах адвокат – представник цивільного позивача, який виступав після прокурора, почав аналізувати докази, що, за його думкою, доводили винність Христини. Суддя зупинив адвоката і запропонував йому дотримуватися у своїй промові лише питань, які стосуються цивільного позову.

Чи правильні дії суду?

Теми рефератів, доповідей:

1. Спрощене провадження щодо кримінальних проступків.
2. Технічна фіксація перебігу судового засідання.
3. Судові дебати: історія та сучасність.

Література до теми: [1-11, 26, 28, 65-67, 72-82, 94, 113, 115]

Тема 12. Особливі порядки кримінального провадження

Питання семінарського заняття.

1. Поняття, сутність та види особливих порядків кримінального провадження.
2. Кримінальне провадження на підставі угод.

3. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення.

4. Поняття та процесуальний порядок кримінального провадження щодо окремої категорії осіб.

5. Поняття та загальні правила кримінального провадження щодо неповнолітніх.

6. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Які види угод Вам відомі, порядок їх ініціювання та умови укладання?

2. Який зміст угоди про примирення?

3. Визначте зміст угоди про визнання винуватості.

4. Охарактеризуйте загальний порядок судового провадження на підставі угоди.

5. Що таке вирок на підставі угоди та які наслідки його невиконання?

6. Окресліть особливості проведення процесуальних дій та застосування заходів примусу щодо неповнолітніх підозрюваних, обвинувачених.

7. Визначте особливості досудового та судового кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру та щодо обмежено осудних осіб.

8. В чому полягає сутність продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру?

9. Охарактеризуйте місце проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених на території дипломатичних представництв, консульських установ, суден України.

Задачі.

1. Миколу було притягнуто до кримінальної відповідальності за вбивство з хуліганських мотивів. Після оголошення йому підозри за п. 7 ст. 115 КК України слідчий в подальшому на підставі наявних матеріалів справи взяв під сумнів психічний стан підозрюваного і призначив стаціонарну судово-психіатричну експертизу. Експерти у своєму висновку вказали, що Микола страждає психічною хворобою у формі алкогольного псевдопараліча і не може бути засуджений.

Слідчий, не залучаючи до участі в справі захисника, виніс постанову про закриття кримінальної справи і передачу її в суд для вирішення питання про застосування до Миколи примусових заходів медичного характеру. Прокурор

затвердив цю постанову слідчого і передав справу до суду. Суддя призначив справу до судового розгляду. Суд розглянув справу за участю прокурора, але без участі захисника і після допиту свідків та експерта постановив ухвалу про направлення Миколи на примусове лікування строком на три роки у психіатричну лікарню загального типу.

Чи допущені порушення в справі?

2. За фактом крадіжки мотоцикла слідчий вніс відомості до ЄРДР, але не встановивши особи, яка вчинила злочин, справу зупинив і дав доручення органу дізнання провести необхідні оперативно-розшукові дії.

Через два роки було знайдено докази, що крадіжку мотоцикла здійснив Григорій напередодні свого шістнадцятиріччя. На цей момент Григорій проходив дійсну службу в Збройних Силах України.

Чи є у слідчого можливість звільнити Григорія від кримінальної відповідальності? Якщо є, то яким чином?

3. Під час досудового розслідування кримінального провадження про крадіжки, які були вчинені групою з п'яти осіб, слідчий прийняв рішення про виділення в окреме провадження матеріалів щодо неповнолітнього підозрюваного, який народився 12 лютого 2009 року. Досудовим слідством було встановлено, що неповнолітній позитивно характеризується за місцем навчання, попав під вплив дорослих співучасників і щиро розкаюється у вчиненому. Слідчий виніс постанову про закриття кримінального провадження та застосування до нього примусових заходів виховного характеру. З метою виконання зазначеної постанови, вона була направлена за місцем навчання неповнолітнього. Дайте правову оцінку дій слідчого.

4. Підозрюваний захворів тимчасовим розладом психічної діяльності в формі реактивного стану. Відповідно до висновку експертів в момент вчинення злочину він був здоровий, але під час досудового розслідування він потребує примусового лікування, оскільки є небезпечним для оточуючих. Після проведення усіх можливих процесуальних дій слідчий зупинив провадження та своєю постановою помістив для лікування підозрюваного до психіатричної лікарні з посиленням наглядом. Оцініть рішення слідчого.

5. За згодою Генерального прокурора України затримано суддю районного суду за вчинення тяжкого злочину та обрано до нього запобіжний захід тримання під вартою. Чи правомірні дії Генерального прокурора?

6. Під час судового засідання Тихон, що вчинив злочин, за який передбачено покарання у вигляді довічного позбавлення волі, заявив клопотання про розгляд кримінального провадження стосовно нього судом присяжних. Під час голосування один із складу суду присяжних утримався від голосування. Суд, голос утриманого зарахував на користь Тихона. Чи буде задоволено клопотання Тихона?

Теми рефератів, доповідей:

1. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю.

2. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

Література до теми: [5-7, 9, 26, 28, 60, 67, 68-70, 72-77, 80, 81, 86, 93, 95, 97, 105, 109, 111]

Тема 13. Провадження з перегляду судових рішень.

Питання семінарського заняття.

1. Види проваджень з перегляду судових рішень у кримінальному процесі.
2. Поняття, завдання та основні риси апеляційного провадження.
3. Суб'єкти, порядок і строки апеляційного оскарження.
4. Провадження в суді апеляційної інстанції. Рішення суду за результатами розгляду апеляції.
5. Суть, завдання і значення касаційного провадження. Рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку.
6. Поняття, завдання та основні риси перегляду судових рішень Верховним Судом України.
7. Поняття, сутність і завдання кримінального провадження за нововиявленими обставинами.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Які судові рішення можуть бути оскаржені в апеляційному порядку?
2. Які особи мають право на апеляційне оскарження?

3. Назвіть судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку.
4. Що таке апеляція, її форма та зміст?
5. У чому полягає підготовка до апеляційного розгляду?
6. Охарактеризуйте межі перегляду судом апеляційної інстанції.
7. Які підстави для скасування або зміни судового рішення?
8. Охарактеризуйте сутність та зміст вироку (ухвали про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру) суду апеляційної інстанції.
9. Які суб'єкти мають право на касаційне оскарження?
10. Назвіть рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку.
11. Дайте характеристику нововиявлених обставин.
12. Які особи мають право порушити питання про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами?
13. Які судові рішення приймаються за наслідками кримінального провадження за нововиявленими обставинами?

Задачі.

1. Вироком суду Максима було визнано винним у вбивстві через необережність (ч. 2 ст. 119 КК). Обвинувачений не подав апеляційну скаргу, однак його захисник, вважаючи, що у діях Максима відсутній склад злочину, звернувся з апеляційною скаргою, в якій зазначив, що вирок районного суду є незаконним і необґрунтованим і просив його скасувати, а справу закрити.

Обвинувачений, побоюючись, що його можуть засудити за умисне вбивство, відізвав апеляційну скаргу свого захисника, але відзив надійшов до суду після того, як справу було розглянуто апеляційною інстанцією. Вирок залишено без зміни. А апеляцію захисника – без задоволення.

Назвіть осіб, які мають право подати апеляційну скаргу. Які вимоги закону до змісту апеляційної скарги та наслідки їх недодержання? Який порядок апеляційного оскарження?

Яке рішення має прийняти апеляційний суд у наведеній ситуації?

2. Вироком місцевого районного суду обвинуваченого Петра, який вчинив кримінальне правопорушення, передбачене ч. 3 ст. 187 КК України (розбій, поєднаний з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище), було повністю виправдано. Суддя мотивував своє рішення тим, що Петро зрозумів свою провину і пообіцяв виправитись. Прокурор подав апеляційну скаргу на це судові рішення, в якій просив його скасувати як необґрунтоване. Яке рішення

повинен прийняти апеляційний суд? В яких випадках суд апеляційної інстанції скасовує вирок суду першої інстанції?

3.20 жовтня 2021 року районним судом було виправдано Марка, якому було інкриміновано кримінальне правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 186 КК України (відкрите викрадення чужого майна (грабіж)). 20 грудня 2021 року потерпіла подала апеляційну скаргу на судові рішення. Суддею-доповідачем було винесено ухвалу про залишення скарги без руху у зв'язку з тим, що були порушені строки апеляційного оскарження.

Варіант 1. Потерпіла порушила строки подання апеляційної скарги у зв'язку з тим, що перебувала в лікарні.

Варіант 2. Потерпіла порушила строки у зв'язку з тим, що перебувала у відпустці за кордоном. Чи правомірні дії суду? Які строки подання апеляційної скарги?

4. Законний представник виправданого у касаційному порядку оскаржив ухвалу про застосування примусових заходів виховного характеру суду першої інстанції. Верховний Суд відмовив у задоволенні скарги, мотивуючи це тим, що це судові рішення не переглядалось в апеляційному порядку. Чи правомірні дії Верховного Суду? Які судові рішення можуть бути оскаржені в касаційному порядку?

5. Після відкриття касаційного провадження 4 травня 2021 року під час підготовки касаційного розгляду 16 травня 2021 року суддя-доповідач без виклику сторін надіслав копії ухвал про відкриття касаційного провадження учасникам судового провадження, а також витребував матеріали кримінального провадження. Засуджений у цьому кримінальному провадженні, що тримався під вартою, заявив клопотання участь в касаційному розгляді. Суддя відмовив у задоволенні такого клопотання, мотивуючи це тим, що етапування засудженого до місця касаційного розгляду неможливе у строк передбачений КПК України. Чи були допущені суддею-доповідачем порушення кримінального процесуального закону? Якщо так, то які саме? У чому полягає суть підготовки касаційного розгляду?

6. 1 червня 2020 року до Верховного Суду надійшла заява від Галини про перегляд судового рішення. Суд у задоволенні клопотання Галини відмовив обґрунтувавши це тим, що заява подається протягом трьох місяців з дня ухвалення судового рішення, а судові рішення було ухвалено 17 січня 2020

року, і тим самим закінчилися строки подання заяви про перегляд судового рішення. Чи правильне рішення прийняв Верховний Суд?

Література до теми: [4-7, 26, 58, 65-67, 72-82, 84, 90, 94, 115, 121, 123, 127]

Тема 14. Виконання судових рішень.

Питання семінарського заняття.

1. Поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень.
2. Набрання судовим рішенням законної сили. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням.
3. Порядок та строки звернення судового рішення до виконання.
4. Процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, які виникають під час виконання вироку.
5. Нагляд за дотриманням законів під час виконання судових рішень.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. У чому полягає обов'язковість рішень суду?
2. Вкажіть порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні.
3. Назвіть органи і служби, які виконують вирок і забезпечують виконання кримінальних покарань.
4. Що таке відстрочка виконання вироку?
5. Які питання вирішуються судом під час виконання вироків?
6. Який процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, що виникають під час виконання вироку?
7. Зазначте підстави для звільнення від відбування кримінального покарання.
8. У чому суть умовно-дострокового звільнення від покарання і заміни невідбутої частини покарання більш м'яким?
9. Який процесуальний порядок застосування до засуджених примусового лікування та його припинення?
10. Визначте умови утримання осіб, засуджених до позбавлення волі.
11. Який процесуальний порядок розгляду судом клопотання про зняття судимості?

Задачі.

1. Борис, якого засудили до п'яти років позбавлення волі, після відбуття половини строку призначеного покарання звернувся до адміністрації виправної колонії з проханням застосувати до нього умовно-дострокове звільнення від подальшого відбування покарання. В якому порядку може бути вирішене це питання?

2. Мирона засудили до двох років позбавлення волі за порушення правил безпеки дорожнього руху. Після відбуття покарання Марон був прийнятий на роботу в той же автопарк, в якому працював до вчинення злочину. Через деякий час адміністрація автопарку вирішила клопотати про зняття з нього судимості. Яким чином може бути вирішене це питання?

3. Засуджений Роман, який відбував покарання у виправній колонії, захворів тяжкою хворобою. Дружина засудженого звернулась до адміністрації колонії з клопотанням про звільнення Романа від подальшого відбування покарання і передачу його їй для піклування. В якому порядку може бути вирішене клопотання дружини засудженого?

4. Районний суд вироком від 29 листопада 2019 року засудив Вадима за ч. 2 ст. 190 КК України і призначив покарання – чотири роки позбавлення волі. Попередній вирок районного суду від 22 червня 2018 року, яким Вадим був засуджений за ч. 1 ст. 190 КК України до штрафу в розмірі 510 грн., ухвалено виконувати самостійно. Прокурор подав апеляційну скаргу, у якій вказав на неправильне застосування закону про кримінальну відповідальність. На думку прокурора, на час вчинення нового злочину закінчився строк давності виконання попереднього вироку. Який порядок виконання покарання у вигляді штрафу? Яке рішення повинен ухвалити суд апеляційної інстанції?

5. Вироком районного суду від 17 жовтня 2017 року Володимир був засуджений за ч. 3 ст. 286 КК України на п'ять років позбавлення волі з позбавленням права керувати транспортними засобами строком на три роки. Ухвалою районного суду за місцем відбування покарання від 8 вересня 2013 року замінено невідбуту частину основного покарання – 3 роки 3 місяці 6 днів у виді позбавлення волі на два роки виправних робіт за місцем роботи з відрахуванням 10% заробітку щомісячно в дохід держави. 4 січня 2020 року засуджений звернувся до суду із клопотанням про зняття судимості, мотивуючи клопотання тим, що він своєю поведінкою довів виправлення, за місцем роботи та проживання зарекомендував себе з позитивної сторони, має

на утриманні двох неповнолітніх дітей та батьківпенсіонерів. Який порядок вирішення питання про зняття судимості? Чи підлягає задоволенню клопотання засудженого про зняття судимості?

Теми рефератів, доповідей:

1. Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах.

2. Процесуальний порядок застосування умовно-дострокового звільнення від покарання й заміни невідбутої частини покарання більш м'яким.

Література до теми: [5-7, 11, 26, 65-67, 72-82, 84, 94, 115, 121, 123]

Тема 15. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження

Питання семінарського заняття.

1. Поняття, сутність і загальні засади міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.

2. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій.

3. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція).

4. Особливості кримінального провадження у порядку перейняття.

5. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб.

Мета заняття: закріпити у студентів знання, отримані на лекції та перевірити якість отриманих знань з наступних питань:

1. Охарактеризуйте законодавство, що регулює міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.

2. Який обсяг та види міжнародного співробітництва під час кримінального провадження?

3. Визначте центральні органи України, що забезпечують міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні.

4. Який зміст та форма запиту про міжнародну правову допомогу?

5. Яка процедура виконання запиту в іноземній державі?

6. Охарактеризуйте порядок виконання запиту (доручення) про міжнародну правову допомогу на території України.

7. Який порядок виклику особи, яка перебуває за межами України?

8. Дайте визначення розшуку, арешту і конфіскації майна.

9. Який порядок створення і діяльності спільних слідчих груп?

10. Охарактеризуйте межі кримінальної відповідальності виданої особи.
11. Назвіть центральні органи України щодо видачі особи (екстрадиції).
12. Визначте особливості затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за межами України.
13. В чому сутність екстрадиційного арешту?
14. Які рішення приймаються за запитом про видачу особи (екстрадицію) та їх оскарження?
15. Охарактеризуйте порядок визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб.

Задачі.

1. 06.08.2021 року районний суд постановив обвинувальний вирок щодо двох громадян Ісландії а вчинення ними діяння передбаченого ч. 2 ст. 296 КК України (хуліганство вчинене групою осіб), а 11.08.2021 року від уповноваженого органу Ісландії надійшов запит до Генеральної прокуратури України про передачу засуджених для відбування покарання на батьківщині. Здійсніть юридичний аналіз ситуації.

2. 09.09.2021 р. уповноваженим (центральним) органом України було прийняте рішення про направлення запиту про проведення обшуку, а 22.09.2021 р. надіслано запит уповноваженому (центральному) органу запитуваної сторони дипломатичним шляхом. До запиту також було долучено перелік відомостей, які необхідно отримати від особи. Запит про міжнародну правову допомогу було погоджено у письмовій формі міським прокурором. Чи було в даному випадку дотримано процедуру направлення запиту про міжнародну правову допомогу?

3. Кримінальне провадження відносно громадянина РФ Едуарда, яке знаходилося у провадженні СВ районного відділу поліції, в установленому порядку було передано до РФ. Але у зв'язку з неможливістю встановлення усіх обставин слідчий районного відділу поліції, який здійснював провадження, викликав свідка для здійснення його повторного допиту. Чи міг слідчий після передачі провадження здійснювати процесуальні дії по даному провадженню?

4. В порядку надання міжнародної правової допомоги уповноваженими органами України до Польщі було направлено запит про проведення допиту а також обшуку в помешканні громадянина Польщі Марека, який вчинив злочин на території України. Польською стороною запит було задоволено, слідчі дії

були проведені. Проаналізуйте ситуацію. Які процесуальні порушення були допущені при наданні міжнародної правової допомоги?

5. У кримінальному провадженні по обвинуваченню громадянина Німеччини Адольфа за заподіяння легких тілесних ушкоджень громадянці Мусейчук, іноземна держава надала запит про видачу особи. Яку відповідь повинен надати орган, уповноважений здійснювати екстрадицію в Україні?

6. Громадянин Франції Жан-Поль, перебуваючи у відпустці в Києві, був свідком вчинення умисного вбивства громадянина України. Під час провадження слідчих дій, виникла необхідність у його допиті. Який процесуальний порядок виклику особи, що перебуває за межами України?

Теми рефератів, доповідей:

1. Екстрадиційний арешт та його сутність у кримінальному провадженні.
2. Процесуальний порядок визнання та виконання вироків міжнародних судових установ.

Література до теми: [5-7, 9, 50, 68-70, 72-77, 80, 81, 87, 97, 105, 106.]

Рекомендована література.

Основна:

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. К., 1992. С.18-24.

2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. К., 1992. С. 36-62.

3. Європейська конвенція з прав людини (Конвенція про захист прав і основоположних свобод людини від 4 листопада 1950 року) // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. Амстердам- Київ, 1996. С. 12-17.

4. Конституція України від 28.06.96 р. // Відомості Верховної Ради України від 23.07.96 р., № 30, ст.141.

5. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 року// Голос України. 2012. 19 травня (№ 90-91).

6. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / За загальною редакцією професорів В.Г. Гончаренка, В.Т. Норма, М.Є. Шумила. К.: Юстініан, 2012. 1224 с.

7. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Під заг. ред. В.Я.Тация, В.П.Пшонки, В.А.Портнова. Х., «Право». 2012. В 2-х томах.

8. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Під заг.ред. С.В.Ківалова, С.М.Міщенко, В.Ю.Захарченка. Х., «Одісей». 2013.

9. Постанови Пленуму Верховного Суду України у кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. К.: ПАЛИВОДА А.В., 2011. 456 с.

10. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 51. Ст. 577.

11. Про амністію: Закон України від 12.12.2008 р. // Відомості Верховної Ради України. 2009. № 15. Ст. 189.

12. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 7 березня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. 2002. № 32. Ст. 225.

13. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року // URL. http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=43306

14. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. // Голос України. 1994. 2 березня.

15. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. // Голос України. 1994. 2 березня.

16. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст.256.

17. Про Національну поліцію: Закон України 20 серпня 2015 року // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41.

18. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 22. Ст.303.

19. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 6. Ст.35.

20. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 р. // *Голос України*. 1993. 6 серпня.

21. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 червня 1993 р. // *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 35. Ст. 360.

22. Про прокуратуру: Закон України від 25 жовтня 2014 р.

23. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. // *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382.

24. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. // *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 28. Ст.232.

25. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 2 06. 2016 р. №1402-19 // URL. <http://zakon1/rada/qov/ua>.

26. Про прокуратуру : Закон України від 12 05. 2016 р. № 1697-18 URL.: <http://zakon1/rada/qov/ua>.

27. Концепція реформування кримінальної юстиції України: Затв. Указом Президента України від 8 квітня 2008 р. № 311/2008 // *Офіційний вісник України*. 2008. № 27. Ст. 838.

28. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 р.// *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 49.

29. Про затвердження та введення в дію Інструкції про порядок вилучення, обліку, зберігання та передачі речових доказів у кримінальних справах, цінностей та іншого майна органами дізнання, досудового слідства і суду: затверджена наказом Генеральної прокуратури України, МВС України, ДПА України, СБ України, Верховним судом України, Державною судовою адміністрацією України 27серпня 2010 р. № 51/401/649/471/23/125.

30. Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні. Затв. Указом Президента України від 10 червня 1993 р. // URL <http://portal.rada.gov.ua>.

31. Наказ № 686 МВС України від 09 серпня 2012 року «Про організацію роботи органів досудового розслідування Міністерства внутрішніх справ України».

32. Про Єдиний реєстр досудових розслідувань: наказ Генерального Прокурора України від 06.04.2016 р.№139.

33. Постанова пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 17.10.2014 року № 9 «Про узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про надання дозволу на проведення обшуку житла чи іншого володіння особи».

34. Постанова пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 07.02.2014 року № 3 «Про узагальнення судової практики щодо розгляду слідчими суддею клопотань про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії».

35. Наказ МВС України №700 від 14.08.2012 р. «Про організацію взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень».

36. Наказ №696 МВС України 09.08.2012 «Про затвердження Положення про порядок застосування електронних засобів контролю».

37. Наказ «Про окремі питання здійснення слідчим суддею суду апеляційної інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні».

38. Про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: наказ Генеральної Прокуратури України, МВС України, СБУ України, Міністерства фінансів України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 №114/1042/516/1199/936/1687/5.

39. Наказ № 223-1679/0/4-12 від 15.11.2012 «Про деякі питання здійснення кримінального провадження на підставі угод». 42. Наказ №511-550/0/4-13 від 04.04.2013 «Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до Кримінально процесуального кодексу України».

40. Наказ 223-1134/0/4-13 від 18.07.2013 «Про деякі питання здійснення кримінального провадження щодо неповнолітніх».

41. Наказ 223-1134/0/4-13 від 05.04.2013 «Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження».

Допоміжна:

42. Молдаван А.В. Кримінальний процес України [текст]: Навч. посіб./А.В.Молдаван, С.М.Мельник К.: Центр учбової літератури,2013. 368 с.

43. Кримінальний процес : підручник / Ю.М.Грошевий, В.Я.Тацій, А.Р.Туманянц та ін. ; за ред. В.Я.Тація, Ю.М.Грошевого, О.В.Капліної, О.Г.Шило. Х. : Право, 2013, 824 с.

44. Молдаван А.В., Кацавець Р.С. Кримінальний процес України: Лекції. Процесуальні документи. К.: Алерта, 2014. 352 с.

45. Кримінальний процес : навч.-метод. посібн. / О.В.Поліщук, С.Л.Деревянкін, С.В. Албул, О.Б. Пойзнер. Одеса : ОДУВС, 2014. 266 с.
46. Кримінальний процес. Навч.посібник / Л.М. Лобойко, О.А. Банчук К. «Ваїте» 2014. 279 с.
47. Кримінальний процес. Загальна частина. Підручник/ Л.Д. Удалова, О.П. Кучинська, О.Ю. Татаров К. ВД «Дакор» 2015. 72 с.
48. Кримінальний процес. Підручник В.М. Тертишник у 2-х томах К. «Правова єдність», 2014. т.1 438; т 2 418 с.
49. Кримінальний процес. Підручник за загальною ред. В.Я.Тація, О.В. Капліної, О.Г.Шило. Харків «Право», 2014. 823 с.
50. Практикум з кримінального процесу України: Навч. посібник за ред. М.А. Погорецького, Н.П. Сизої . К.: Правова єдність, 2015. 225 с.
51. Кримінальний процес України. Навч. посібник / С.В. Албул, С.Л. Деревянкін, О.В. Поліщук Одеса ОДУВС 2015. 475 с.
52. Кримінальний процес України: Лекції. Процесуальні документи: Навч. посібник / А.В.Молдован, Р.С. Кадавець К. Правова єдність, 2015. 351 с.
53. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні: Нав.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. Х. «Оберіг» 2013. -344 с.
54. Адвокатура України: Навчальний посібник: У 2 книгах / За заг. ред. С.Я. Фурси. К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2007. Кн. 1. 315 с. 62.
55. Басиста І.В. Прийняття і виконання рішень слідчого на стадії досудового розслідування: Монографія. – Івано-Франківськ: «Тіповіт», 2011. 250 с.
56. Березняк В.С., Тертишник В.М. Екстрадиція як інститут кримінально-процесуального права України: Монографія. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. Справ; «Ліра ЛТД», 2010. 188 с.
57. Верхогляд-Герасименко О.В. Забезпечення майнових прав особи при застосуванні заходів кримінально-процесуального примусу: Монографія. Харків.: Вид-во «Юрайт», 2012. 216 с.
58. Гаюр І.Й. Накладення арешту на вклади, цінності та інше майно обвинуваченого: Автореф.дис. ... канд.юрид. наук (12.00.09)/ НАВС. Київ, 2011. 20 с.
59. Грошевий Ю.М., Стахівський С.М. Докази і доказування у кримінальному процесі. К.: КНТ, Видавець Фурса С.Я., 2006. 272 с.
60. Гультай М.М. Виявлення і виправлення слідчих та судових помилок у кримінальному процесі України: стадії досудового розслідування,

попереднього розгляду справи суддею, судового розгляду та апеляційного провадження: Монографія. Х.: Кроссруд. 2012. 304 с.

61. Дізнання в органах внутрішніх справ: Навч.-метод. посібник / Ю.І. Азаров, О.В. Бугаков, Н.І. Щегель. К.: КНУВС, 2007.

62. Дільна В.Ф., Бойко В.П. Виконання судових рішень у кримінальному провадженні: теоретичний та практичний аспекти. Монографія. Львів: Сполом, 2017. 240 с.

63. Дроздов О.М. Джерела кримінально-процесуального права України: Монографія. Х.: Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2008. 208 с.

64. Запотоцький А.П., Савицький Д.О. Документи як процесуальні джерела доказів у кримінальному судочинстві: Монографія. К.: БМК, 2011. 220 с.

65. Зейкан Я.П. Захист у кримінальній справі: наук.-практ. коментар. 4-те вид. К.: КНТ, 2009. 600 с.

66. Зеленський С.М., Назаренко С.П., Письменний Д.П. Провадження у справах дітей, які не досягли віку кримінальної відповідальності: Навчальний посібник. К.: КНТ, 2012. 160 с.

67. Зеленецкий В.С., Кузьминова В.Ю. Технология восстановления (реконструкции) утраченных уголовных дел. Харьков: Восточнорегиональный центр гуманитарно-образовательных инициатив, 2002. 236 с.

68. Капліна О.В. Правозастосовне тлумачення норм кримінальнопроцесуального права: Монографія. – Харків: Право, 2008. 296 с.

69. Карпов Н.С. Криміналістичні засади вивчення злочинної діяльності: Монографія. К.: КНУВС, 2007. 522 с.

70. Карпенко М.О. Особливості провадження в справах про злочини неповнолітніх: Монографія. Х.: Видавництво «ФІНН», 2009. 240 с.

71. Кримінальний процес: Підручник / за ред. Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної. Х: Право, 2010. 608 с.

72. Кримінально-процесуальне право: Навч. посібник / Ю.І. Азаров, С.О. Заїка, В.Г. Фатхутдінов. К., 2008. 295 с.

73. Кримінальний процес України: тестові завдання: Навч. посібник / В.Т. Нор, В.П. Бойко, Н.Р. Бобечко, М.В. Гузела та ін. К.: Правова єдність, 2010. 373 с.

74. Корчева Т.В. Проблеми діяльності захисника в досудовому провадженні та в суді першої інстанції: Монографія. Х.: Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2007. 200 с.

75. Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (Загальна частина) [Рожнова В.В.,

Савицький Д.О., Конюшенко Я.Ю. та ін.]. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2012. 280 с.

76. Курс лекцій з кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (Особлива частина) [Хабло О.Ю., Степанов О.С., Климчук М.П. та ін.]. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2012. 200с.

77. Лоскутов Т.О. Кримінальне переслідування здійснюване слідчим: Монографія. Дніпропетровськ: «Ліра ЛТД», 2011. 164 с.

78. Лобойко Л.М. Кримінально-процесуальна компетенція: Монографія. Д.: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2006. 188 с.

79. Маляренко В.Т. Реформування кримінального процесу України в контексті європейських стандартів: Теорія, історія і практика: Монографія. К.: Концерн Видавничий Дім Ін Юрелл, 2004. 544 с.

80. Маляренко В.Т. Конституційні засади кримінального судочинства. К., 2000. 320 с.

81. Малярчук Т.В. Понятійний апарат кримінально-процесуального права України: Автореф.дис. ... канд.юрид. наук (12.00.09)/ НАВС. Київ, 2011. 16 с.

82. Мірошніков І.Ю. Судове слідство в апеляційній інстанції: Монографія. Харків: Право, 2007. 192 с.

83. Молдован А.В. Кримінальний процес: Україна, ФРН, Франція, Англія, США: Навч. посібник. 2-е вид. К.: ЦУЛ, 2010. 352 с.

84. Назаров В.В. Конституційні права людини та їх обмеження у кримінальному процесі України: Монографія. Х.: Золота миля, 2009. 400 с.

85. Пашинін О.І. Актуальні проблеми досудового провадження у кримінальному процесі України: Монографія. Х.: Кроссруд, 2009. 164 с.

86. Погорецький М.А. Функціональне призначення оперативнорозшукової діяльності у кримінальному процесі: Монографія. Х.: Арсіс, ЛТД, 2007. 576 с. 93.

87. Письменний Д.П., Омельченко О.Є. Процесуальна діяльність слідчого щодо запобігання злочинів: Навч. посібник. К., 2005. 158 с.

88. Письменний Д.П., Федченко В.М. Розслідування злочинів слідчою та слідчо-оперативною групою: правові та організаційні засади: монографія. Дніпропетровськ, 2006. 204 с.

89. Поповченко О.І., Савицький Д.О., Карпов Н.С., Баулін О.В. Спрощене досудове провадження в Україні: історія, сучасність, перспективи, досвід. К.: Семенко Сергій, 2004. 213 с.

90. Попелюшко В.О. Функція захисту в кримінальному судочинстві України: правові, теоретичні та прикладні проблеми: Монографія. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2009. 634 с.

91. Пукач І.Б. Порядок провадження у кримінальних справах щодо обмежено осудних осіб: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук (12.00.09)/ НАВС. Київ, 2011. 17 с.

92. Проблеми застосування заходів кримінально-процесуального примусу під час досудового провадження: Матеріали круглого столу (Дніпропетровськ, 22 листопада 2011 р.). Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2012. 224 с.

93. Сізінцова Ю.Ю. Докази у кримінальному процесі: теоретичний аспект та практичне значення в процесі правозастосування: навч. посібник. К.: Дакор, 2010. 128 с.

94. Смоков С.М., Горелкіна К.Г. Гарантії застосування заходів процесуального примусу у кримінальному судочинстві. Одеса: Астропринт, 2012. 152 с.

95. Слінько С.В. Теорія і практика реформування досудового розслідування: Монографія. Х.: РВФ «Арсіс ЛТД», 2011. 270 с.

96. Становлення системи негласного розслідування у кримінальнопроцесуальному законодавстві України: Матеріали круглого столу (Київ, 7 жовтня 2011 р.). К.: ФОП Ліпкан О.С., 2011. 168 с.

97. Статіва І.І. Початковий етап досудового провадження в сучасному кримінальному процесі: український і західний контексти: Монографія. Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2012. 248 с.

98. Татаров О.Ю. Досудове провадження в кримінальному процесі України: теоретико-правові та організаційні засади (за матеріалами МВС) [Текст]: [монографія] / Татаров О.Ю. Донецьк: ТОВ «ВПІ ПРОМІНЬ», 2012. 640 с. 105.

99. Тітко І.А. Оцінні поняття у кримінально-процесуальному праві України: Монографія. Х.: Право, 2010. 216 с.

100. Удалова Л.Д., Хабло О.Ю. Зловживання у сфері кримінального процесу: Монографія. К.: Дакор, 2010. 176 с.

101. Удалова Л.Д., Доросінська Г.М. Порухення та розслідування кримінальної справи щодо депутата місцевої ради: Монографія. К.: КНТ, 2011. 144 с.

102. Удалова Л.Д., Гаюр І.Й. Накладення арешту на вклади, цінності та інше майно обвинуваченого: Навчальний посібник. К.: КНТ, 2012. 168 с.

103. Удалова Л.Д., Паризький І.В. Застосування компромісів при вирішенні конфліктів під час досудового розслідування: Навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Скіф», 2012. 184 с.

104. Удалова Л.Д., Корсун В.Я. Суд як суб'єкт кримінальнопроцесуального доказування: Монографія. К: Видавничий дім «Скіф», 2012. 168 с.

105. Хавронюк М.І. Конституція України. Коментар основних положень щодо захисту прав і свобод людини та громадянина. К.: Літера, 2008. 384 с.

106. Черненко А.П. Кримінально-процесуальна регламентація слідчих дій: Монографія. Дніпропетровськ, 2005. 216 с.

107. Яновська О.Г. Концептуальні засади функціонування і розвитку змагального кримінального судочинства: Монографія. К.: Прецедент, 2011. 303 с.

108. Кримінальний процес. Навч. посібник. Загальна частина. (Альбом схем)/ Л.Д. Удалова, В.В. Рожкова, Д.П. Письменний та ін./ К. Центр учбової літератури, 2014. 144 с.

109. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативнорозшукової діяльності у кримінальному провадженні: Навч.прак. посібник / Кудінов С.С., Шехавцов Р.М., Дроздов О.М., Гриненко С.О. Х. «Оберіг» 2013. 344 с.

110. Кримінальний процес України: досудове провадження / Навч. посібник / Курочка М.Й., Гришин Ю.О., Литвинчук О.І. Шадлер А.В. Луганськ, 2012. 500 с.

111. Власова Г.П. Спрощення кримінального судочинства України: історія, теорія, практика (монографія) Г.П. Власова Ірпень Видавництво НУДПС України, 2014. 424 с. 119.

112. Процесуальні документи у кримінальному провадженні. Зразки роз'яснення / За заг.ред. М.А. Погорецького та О.П. Кульчинської К. «Юрінком інтер», 2013 545 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.president.gov.ua>. – офіційний веб-сайт Президента України.
2. <http://www.portal.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
5. <http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб портал судової влади України.
6. <http://www.scourt.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду України.
7. <http://www.sbu.gov.ua> – офіційний веб-сайт СБУ.

8. <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України.
9. <http://www.minjust.gov.ua> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
10. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.
11. <http://www.police.ua> – Форум працівників МВС України.
12. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.
13. <http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.
14. <http://www.pravoznavec.com.ua> – Електронна бібліотека юридичної літератури —Правознавець».
15. <http://www.icpo.centrmia.gov.ua> – сайт Національного центрального бюро Інтерполу в Україні.